

Mahjas Weefis

Mahjas Weefis ar peefutumeem maffa:

Ar peefutifchannu eefschjeme:	Rigā fanemot:	Ar peefutifchannu ahrsēmēs:
Per gadu 3 rbl. — lap.	Per gadu 2 rbl. — lap.	Per gadu 3 rbl. 60 lap.
1/4 gadu 1 rbl. 60 lap.	1/2 gadu 1 rbl. — lap.	1/2 gadu 2 rbl. — lap.
1/4 gadu 1 rbl. — lap.	1/4 gadu — 60 lap.	1/4 gadu 1 rbl. — lap.

Politifks un literarifks laikraksts.

44. gada gabjums.

Redakcija un eefpedizija atrodas Rīgā.

Grāfišā plates tipo-litografijā, burtu lecturē un foto-litografijā pēe Pētera bāsa Studinajumi maffa: 10 lap. par weenas slejas smalku rakstu rindinu, preefšpufe 30 lap. Apstellejumi un Mahjas Weefi un fludinajumi fufstami un fchādbu adrefti: Bz. sacneezunio raeteru Maacz Biancez, r. Para. (Mahj. Weefa eefpē. Rigā.)

Mahjas Weefis llnahk weenreil nedetā, trefchdeenās. — Ar katru numuru llnahk literarifks peellkums un katru mehnefl femkopibas peellkums.

№ 43.

Rīgā, 27. oktobri

1899.

Muhfu apgabribā iſnahza un dabujami

Swehti ſtahti

if

Deewa wahrdeem

iflaſiti no

Augusta Doebnera.

Peektāis pahrlabotāis iſdewums.

18 lēfn. 8°, ar 26 nobildejumeem, tā ari ar peefutumeem: I. Kanaana geografija ar Paleſtinas karti. II. 36fi kriſtigās baſnizās ſtahti.

Maffa ne-eefecto, 15 kap. eef.

Rūllera grahmatu drukatawa.

Mahjas Weefis un Mehneſchrafksts

maffa:

Mahjas Weefis un Mehneſchrafksts (kopeji):

Rigā fanemot:	Ba paſtu peefuhtot:
1/4 gads . . . 3 rbl. 85 lap.	1/4 gads . . . 2 rbl. — lap.
1/2 " . . . 2 " " "	1/2 " . . . 2 " 80 "
3/4 " . . . 1 " " "	3/4 " . . . 1 " 60 "

Mahjas Weefis (weens par ſemi):	Mahjas Weefis (weens par ſemi):
1/4 gads . . . 2 rbl. — lap.	1/4 gads . . . 3 rbl. — lap.
1/2 " . . . 1 " " "	1/2 " . . . 2 " 80 "
3/4 " . . . " 60 "	3/4 " . . . 1 " " "

Mehneſchrafksts (weens par ſemi):	Mehneſchrafksts (weens par ſemi):
1/4 gads . . . 2 rbl. 60 lap.	1/4 gads . . . 3 rbl. — lap.
1/2 " . . . 1 " 40 "	1/2 " . . . 2 " 60 "
3/4 " . . . " 75 "	3/4 " . . . 1 " 85 "

Apstellejumi un naudas wehstules adreſejamas: Bz. gor. Pary, w. ekspediziju gāz. „Maacz Biancez“.

„Mahjas Weefa“ un „Mehneſchrafksta“ eefpedizija.

„Deenas Lapa“

jaunā paleelinatā formatā

maffa:

Ar peefutifchannu:	Bef peefutifchannas:
Uf 3 mehneſch. 1 rbl. 50 kap.	Uf 3 mehneſch. 1 rbl. — kap.
2 " 1 " 20 "	2 " " 80 "
1 mehneſch. — 80 "	1 mehneſch. — 40 "

Apstellejumi un naudas wehstules adreſejamas: Bz. gor. Pary, w. ekspediziju gāz. „Deenas Lapa“.

Eefpedizija.

Daſchadi rakſti.

Par dwehſeles nemirſtibu.

No filoſofijas profefora Dr. O. Leichmüllera. (Turpinajums.)

Generazijas teorijās. Fiſiologi nowehrojuſchi, ka waiſloſchanās noteel trejadā labrtā: zaur dalifchānos, zaur pūmpureem un zaur dihgteem (ſporu un t. t. attihſtiſchanās). Ja ſelojam ſcham prozeſam pa augu un kuſtonu dſimtam, kuras tā waiſlojas, tad tuſlit redjam, ka dalifchānās noteel tīfai pēe wiſjemat ſahwofcheem dſihweem radijumeem, pūmpuru aiſmeſchānās jau pēe auglaſteem, un ka dihgta attihſtiſchanās woadiſga preefſch wiſaugſtateem weidēem. Bet buhtu gluſchi aplam, eedomatees, ka ſchās daſchadās zēdās teel teeſcham pawiſam kaſ jaunās raditās, labds jaunās prinzijs, tā ka zeltoſ labda lihds tam nepamanita ſubſtanze waj pſiſche (dwehſele). Jo no ne-neela no jauna war raſtees neneels; tā tad wiſjās ſchās prozeſās ir darifchāna tīfai gar pahrwaidoſchānu. Waiſloſchānās daſchadibam tapeh; uſ muhſu jautajumu par dwehſeles iſjelſchānos naw nelahda eeſpaida; fiſiologija nerunā un nepehta weentahriſchi par buhtni un iſjelſchānos, bet tīfai par jau eſoſcha, kuru ta eeſpreefſch peenem, iſjelſchānās weidēem.

1. Dalifchānās. Bet ja uſ azumirli gribam tuwat apluſtot ſchās daſchadās waiſloſchānās weidus, tad mums no muhſu weedofka jau a priori japeenem, ka dalifchānās, labds ir wiſpimatweejās weids, lihds ar to attahrotojas ari žiūs weidās tīfai ar leelaku krahdjumu lihdsliktu. Dalifchānās ir tīfai wiſweentahriſchānās generazijas weids un wiſi trihs weidi tapeh; naw peelahretoti weens otram blakus, bei ir tīfai ta paſcha notifuma pahrwaidojumi un palahpes. Rā taſ a priori aprahdams, weentahriſchi palahpes. Pēe ſadalifchānās noteel ſchēleſchānās, weena in-

Saturo: Rāpeh; behrni neatmaffa wezakeem winu publiuus? II. — Kara deeneſis. III. — Par ſaru Deenwidus-Aſriā. — No eefſchēmēs: a) Waldbas leetas. — b) Baltijas notifumi. — c) No itām Kreewijas pufem. — No Rigās. — Grabmatu galds. — Rūgneeziba. — No adreſemem. — Zeeſteet nodala. — Uſtrwes (torgi). — Turgus ſinas. — Telezgramas. — Daſchadi rakſti: Par dwehſeles nemirſtibu. (Turpinajums.) — Sīhtumi.

Literariſkā Peelikuma: Uſ diwām ſwaigſnem. (Turpinajums.) — Ralti jahſchus pa Dranſchēs republikas nomadeem. II. — Dſejots.

Rāpeh; behrni neatmaffa wezakeem winu publiuus?

Pedagogiſkās peefihmes no J. Laurina.

II.

Waretu wehl daufſ tahtatu turpinat ſcho ſkaiſto wahrdu wirtni un atbilde uſ ſatru no teem mums dotu ſawu audſināſchānās mehrti. Ari lobuma ſinā warbuht waretu ſmahdet tīfai labdu maſu ſnehmumu, wairums turpretim japeenem un ja-atſiſht par labēem un eetezameem audſināſchānās mehrtēem. Tahdejadi pats no ſemis zelās jautajums — tā un ar labdu tad mehrti buhtu jaeeſahf audſināſchāna? Wiſus mehrtus uſ reiſi ſafneegt taſ nebuhſ eefpehjamās.

Lai atbildetu uſ teem, no wiſeem audſināſchānās mehrtēem buhtu iſwehlams taſ pilnigataſ, peh; kura dſenotees, mehſ ſafneegtu ari wiſwairaf žitu mehrtu. Tahds mehrtis teel un ir pareiſi apſihmēt ar wahrdu attihſtibā. Sem ta ſaprotam ſpehzigu attihſtiſchānu wiſa ta, kaſ žilwekam warbuht labds, tūmūgās, ſwehts un daiſch, to dwehſetu un ſrēds ihpaſchibu labrtiga attihſtiſchāna, kuras mahjo wehl newainiga un neſamaitata behrna dwehſelētē un ſirninā, weſeligu un ſiſtru meeſās, prahta un gara attihſtibu. — Tahds buhtu audſināſchānās iſſatās, warbuht ari iſhtalāis un pareiſi mehrtis. — Ta ſafneegſchānai tad ari buhtu jausupurē wezaju ſpehti un audſinataju gara dahwanas; un jajer, ka peh; tam teem wiſmajaf buhs eemeſlu ſahdſetees, ka ſweedrus un laiku ir weltigi tehrejuſchi, ka to audſelni ir nepateizigi.

Rā tad wiſweeglaf buhtu ſafneedjams ſchis mehrtis? Pirms waram atbildet uſ to, mums jaeewehro ari behrnu audſinataju, taſ ir wezaju un ſkolotaju uſdewums. To pirmās un galwenatās uſdewums buhtu — weenmehr wehrigi ſetot behrnu dſihwei, tībrēt to no tahdam weelam un maſijumeem, kaſ waretu aiſtaht ſamaitajofchu eeſpaidu waj nu uſ behrnu meeſu, waj ari uſ ta garu un prahtu, rūpētees par peenahzigu un freetnu baribu behrnu meeſai un prahtam. Wiſleelakā wehriba ſchajā ſinā buhtu peegreſchama muhſu mahjas audſināſchānai, jo ta pēe muhſu dſihwes un tagadejeem ſkolās apſtahkēem arweem atſahj uſ behrnu daufſ leelaku eeſpaidu, nekā to ſpeh; ſkolās audſināſchāna. Stolā muhſu behrni eeſtahjas (uſ lauteem) wiſagratāis peh; 8. un 9. dſihwes gada un pat wehl wehlat, audſināſchānai turpretim jaſahltās jau mahtes meeſā, tad ar pirmo elpas wiſzeenu tai jayahreet uſ ſchuhpuli. Tapeh; loti maldigas ir domās, ka audſināſchāna eſot tīfai ſkolās uſdewums.

Lai ſkaidrati peerahditu, žil weeglpahrtigi daſchureiſ žilweki iſturas pret mahjas audſināſchānu, peewediſchu pēe mehru iſ labda mahjitaja peedſihwojumeem. Peemehrs gan nemts jau iſ ſen pagahjuſcheem laikeem, bet laifa ſobts tomehr wehl naw eefpehjis ari pēe mums tahdu domu peekritejuſ groſit un labot. Pēe minetā mahjitaja atnahf labda mahte un luhds padomu, kaſ tai eſot jaſahf ſawa behrna audſināſchāna.

— „Žil wezs tawſ behrns?“ mahjitajās wajā.

— „Buhs jau, zeenigs tehws, tepat ſawi tſchetri gadi,“ ta atbild.

— „Tad, mana mihtā,“ zeenigs tehws turpina, „ja tu lihds ſchim nela ne-eſt darijufe pēe ſawa behrna audſināſchānās, tad jau eſt paſaudejuſe weſelus tſchetrus gadus. Tīklihds uſ tawa behrnina waiga parahdijās pirmās waibſtiſch, tew bija jaeeſahf ta audſināſchāna.“

Tā ſtaneja minetā garibneeka atbilde, tāpat ſtan ari wehl tagad wiſu ſlaweno audſinataju pamahzibas. Bet žil tad ir to, kaſ taſ eewehro un peh; tam riſtojas? Waj leelakā dafa no muhſu mahmulinam netaupa un netahji audſināſchānās gruhtumus tīfai ſkolai un ſkolotajam? Uſ, kaut jel tāſ wiſjās weetas buhtu tīf tauſigās! Waj truhſti ari tahdu, kuras uſ ſawu luteſliſchu pirmajeem darbneem ſtatas, tā ſakot, zaur pīrſteem un kuru wahrduſ laifch weegli gar auſim? Un wiſs taſ noteel tajā žeribā, ka ſkolā jau ſkolotajās to gan atradinās no wiſeem ſamumeem. „Tad jau ſahnitis buhs pa-audſis un ſaprahtigals, ka tagad. Tīl maja behrna jau newar ſodit ſatra neka wahrda deht. Pats jau wiſch ari to neteiktu, warbuht ari tīf ſilti nedaritu, bet rauges — tee paſchi leelee, tee jau to ir eemahzijuſchi.“

Tahdas mahtes negrib un negrib ſapraſt un nelahdi nekeetas ſew eeteiktees, ka ne wiſu war ſakert un pahrgroſit 2—3 ſemās, kaſ notawets un eeaudſis 7—8 dſihwes gadās; taiſni wehl tajās gadās, tad wiſs apſahrtējais behrnam lih; ka pīkls. Tās, leelas, neſpehjet ſapraſt, ka ſamaitat žilweka un wehl wairaf behrna raſturu, ir daufſ weeglaf, nekā ſamaitatu atkal iſlabot. Tahdas mahtes ir wehl daufſahrt ſiltatās par augſchā mineto mahiti, kura weegli pawadijuſe weſelus tſchetrus gadus, uſ reiſi apſeras, ka buhtu jaeeſahf behrna audſināſchāna, nemaj ne-eedomadama, ka ta, lai gan paſchaj nemanamā un neſaprotamā labrtā, to jau ſen ir eeſahluſe, — eeſahluſe it plaſchi: ar peemehreem, wahrdeem un darbeem. Ja mahtei ari nelahdu ſiltu preefſchūmi newaretu pahrmēſt, tad tomehr, pateiſotees winās nolaidibai, behrns taſ buhs mantojis jau no žiteem mahjas laudim. Schajā laifmetā pēeauguſcho darbi ir behrna pirmee un wiſweillatee ſkolotaji. Pirmajam pāraugam tee peemehro ari ſawus pirmos darbus. Pat wehlat, kaſ žilwekam jau tahtu aiſ muguras ir wina behrniba, ari tad wehl beechi ween atminā, ka ſpoguſt, atehlojas ta dſihwes pirmee weidi un eeſpaldi. Bet kaſ gan leegs, ka pirmee eeſpaldi žilwekā — nemaj neraugotees uſ to, waj taſ wehl behrns, waj ari jau pēeaudſis — eegrees ſchās wiſdſitaf. Lai iſnibzinatu atminās no pirmajem preekeem, pirmajam behdam, panahkumeem waj ſaudeju-

diwida pahreſchoreſchānās diwās waj wairafds, ka to ar druſtu pajeetibas un nowehribas war redſet ſem mikroſkopa pēe inſuſorijam. Peh; lihdsſchinejeem iſmeklejeumeem nu nedrihſti peenem, it ka dwehſele, kura mahtes meeſā bau-dija dſihwibu, buhtu ſadalijuſes un weenu dafu no ſemis noſchorejuſe noſt, kaſ buhtu aplamiba, bet azim redſot weentahreſchajā kulē, kuru iſtaifa wiſu kuſtoni, un kuras ſaturā, ſaprotams, atrodas leels pulks atomu jeb weentahreſchu ſubſtanzu, blakus lihds ſchim weenigi waldoſchāi dwehſelei ſahla paſtahwigi darbotees labda otra ſaſtahwdata un tapeh; ka widujis ta wilka aw ſewi robeſchu, peewilzibas robeſchā, zaur to agraf weenwaldigā atoma darbiba tīfā noſchirta no ſchis jaunattihſtiſchānās paſtahwiga widuſcha. Samehri ar ſcho eefſchejo notifumu wehlat tad, ſaprotams, nahf ari organiſtā atſchirſchānās weena no otra jeb pēe-dſimſchāna zaur ſadalifchānos. Azim redſot ſchās ſematajās radijumās waldoſchā atoma indiwiđuālā attihſtiba naw tīf leela, ka žiti blakus winam newaretu lehti ſazeltees un at-rautees no wina pahrwaidibas. Lai dabutu noweedejamu analogiju, tad lai eedomajamees atomus, kuri ſaſtahda tahdu weentahreſchu indiwiđu, ka žilweku ſabeedribu, kuri weenpahrtigi un kaut gan jau puſlihds weenadi attihſtijuſchees, tomehr ſem labda augſtala wadibas dſihwo ſopā, lihds tam zaur apſtahkēem blakus pirmejam nepazetas labds otrs, un nu ſabeedriba neiſchēkiras diwās ſabeedribās, apmehram tā peh; bibeles noſtahſta Gwaw un Zehſtāb nonehmās weens no otra ſchērtēes ar padomu un bujumu, ſaſteem un ſaimi, waj ari tā taſ iſdeenas noteel amatās, kur paſtahwigi kuwufchee ſekli ſaſtahda paſchi ſawu widuji un aiſtahj meſtara mahju.

2. Pūmpuri. Pūmpurds un dihgloſ attahrotojas taſ pats prozeſs, tīfai bagataki organiſetā kopumā, kur wiſam dafam naw puſlihds weenada attihſtiba un tapeh; ari ne iſkurā weetā un ari ne iſkura dafa war kuht pēe paſtahwibas. Pūmpureem wehl ir ploſchafs darba laufs, netā dihgteem, kuri attihſtas pēe tahdeem kuſtoneem, kam

ir ſareſchigita ſiſtema no kwalitatiwi (peh; labdibas) ſchērtas ſuntzijas, pēe kam jaunu dſihwibas widuſchu paſtahwiga attihſtiſchānās war notift tīfai ſinamās organās. Rā ta te naw darifchānās gar jauneem fiſiologiſkeem pehtijumeem, bet tīfai gar fiſiologiſchās doto eeſtatu uſtwerſchānu, tad gan ari te paſtaidrojama deht drihſteſim iſleketot labdu analo-giju. Pūmpuru aiſmeſchānos eſ ſalibdiniu, kamehr pūmpurds paleel pēe mahtes kuſtona waj auga, ar dumpi, pēe kam dumpineeku wadonis ar ſawu peekriteju pēeauguſcho ſſaitu weenu dafu ſemes pahrwalda gluſchi peh; ſawas gribas un ar wiſpahribu uſtura ſojeju tīfai pabrīku un tirdſneezibas ſatīſmi. Bet tīklihds zaur pūmpuru attihſtijeſ kuſtonis noſchēkiras no mahtes, tad taſ peeliſdſināms koloniju bibināſchānai, kuru wiſpirmās nolehmufe labda paſtahwiga galwa un uſ to pēedabu ari žitus, pēe kam tahdi uſ aiſeſchānu gatawojoſchees perekti war iſzeltees daſchadās weetas.

3. Dihgti. Bet dihgtu attihſtibai tā wiſaugſtākam generazijas weidam muhſu ſadſihwē naw neween nelahdu analogiju, bet ta wehl naw pat lihds pamatam iſpehtita. Bet walſis wiſreem, kuri peh; ſatra azumirli neprahto tīfai uſ labu laimi ween, woadiſetu meſtet pēe-lihdsināſchānos pēe organiſtās dabas, lai zaur ſaprahtigu nolehmumu panahktu to, kaſ žilweku brihwā tūmūſkā ſadſihwē nerodas pats no ſemis tā dabā. Ir wiſpahrejs dabas likums, ka iſweenam dſihwajam beſ ſawas indiwiđuālās eſamibas wajaga weijnat ari lihdsiju indiwiđuālū buhtu radifchānos, t. i. blakus paſchūſturas egoiſmam daba radba ari miſleſtibas prinziju. Organiſtā dabifā paſaulē daba par ſcha otrā prinzijs iſweſchānu apdrihno-jawt gabdajuſe; bet politiſkās dſihwes organiſtā tūmūſkā paſaulē žilweks lihds ſchim apjehdſis tīfai pirmo prinziju, proti paſchūſturas, un otrā prinzijs palaiſchāna gan ir eemeſlis daſchām tam ſozialām laitem, kuras tagad ſem noſantuma „ſozialāis jautajums“ greeſch uſ ſewi wiſpah-reju uſmanibu. Daba nerimſtigi wairo walſis materialu

meem — tur wajaga buht ņewiškai warai, laika ņobs te maj ņpehš.

Gevehrojot to, ja aishiši, ka tee eespaidi un peemeeri, kuras behrns ņajubt un reds paščos pirmos dšihwes gaddš, buhš wiesreubtal pahgrojami un isnihdami. Wet, ka par ņpihti, taiņni ņchim laimmetam muhšu audņinatajas peegreņeš wismajako wehribu. Zadeht naw nemaš jabrihns, ka wiau pašču wehlaņee audņinaščanas puhliu paleel beš ņelmem, — tee tee nomahiti un pahrepehti no ta eespaidu trahjuma, kuru tee ir isbaudjuški jau lihds ņchim.

Kadai wajadetu buht pareišai audņinaščana, to mums rahda pate daba. Paņataitees titai uš teem koleem un lozineem, kas tit loški un lupli ņako muhšu ņatajās ataugās. Daba ruhpi gahda par wiņam wiau wajadšbam. Teem netruhšt ne wajadšigās baribas, ne dš břiha gaisa, ne dš ari ņito ņaulites ņaru. Daba ir ņcho lozinu auletaja, mahte. — Waj zilweļu auletajas tāpat gahda par ņaweem mašajeem lozineem — behrneem? Waj beešči ween teem netruhšt ņaulis ņito un gaischo ņarinu, tihra gaisa, břihwibas, weetas un laika deht ņwabadas kusteščanas, iņtreesčanās un rotalam? Waj teem weenmehr ir meeriga, weleliga atbusa, wajadšigā bariba meesai, prahtam un garam? Waj wiņas ņchis wajadšibas teel peenahjigi ņiditas un apgaņmotas no ņcho „lozinu“ ņaulites — mihelešibas? — Zil ir tahtu audņinataju, kas ar ņaidru ņirdšapņinu uš to atbilde ar ja? Za tahti ari atrastos, tad pret wairumu tee buhtu ka ņmilņu grauds juhemala. Šchā wairuma behrneem, weht wairak ta pabehrneem, ņito un laipno mihelešibas wahrdu weeta, jadsird nejaufata un rupjaka nolamaščana; miho glahtu weeta ja apmeerinajas ar lahtu „buntu“ mugurā un tahtal pamahjiba — „ne maisees pa lahtjam!“ Teem ne titai jareds dašču wejaku neprahtiga un negodiga iņtureščanas pret ziteem, bet nereti jabubt ari paščem ņchis neprahtibas bauditajeem. Memšim peemehram muhšu audšču mahtes, jeb, ta ņaujamās pamahies. Zil naw tahtu behdiju gadijumu, kur tās ņawus audšču behrnus nodšen, ta ņatot, lihds nabahjiba. Tahti gadijumi muhšu dšihwe tit iņneišchki, ka uš teem jau iņ ņenlaikem raugamees weenalbšigi, it ka tam ta wajadsetu buht, it ka tas jau buhtu pamahies peenahjumš. Zil tad daudš ņawadaki iņturas ari zil dašču laba ņaimneeje pret ņaweem kaņpu behrneem?

Tahti audņinataji buhtu ņalidštinami ja ne ar ņwehru, tad wiņmaš ar wehru dšiditajeem, kuri prot iņaushinat titai ņew lihdsigūs wehrgūs un pee tam tahtus, kuri nelaidis garam nemeena iņdewiga azumirka, lai titai atreebtos ņaweem wehrdšinatajeem. Wiau, lihds ņchim apspeešais prahtis un gars, ar pirmo břihwibas ņaru nokratiš ņcho wehru buhščanu lihds ar wiņam wehrdšinataju pamahjibam un nekad tam wairš neklausiš. Kai wehlat tās (pamahjibas) ari nahtu žitadā, warubht labakā weidā, tomehr pehš pašču peedšiwojumeem tahtu audņinataju pamahjibas weenmehr paliks ņchoubigas un neustizamas ņawu audšču preeščā. Wejaku žeehtrediba pret lauru behrna eerunu iņaudšina žeehtredibu pret lauru zilweļu, ari pašču audņinataju, eerunam; un ta ir atkal weena atmašpa par tahtu audņinaščanu.

Ir jau toti nedabiski no behrna pagehret labširdibu un walširdibu, ja tas arween ir atradees waj ari weht atrodas liņchigas un leeluligas audņinatajas waj ari titai aukles pahrešina. Jau weze Greek ņata: „Ustizeet ņawa behrna audņinaščanu wehrgam, tad jums buhš diwi wehrgi.“ Šcho weentafrešo wahrdu pateešba beešči ween peepildas ari pee mums. Pat ta ņaujamās „augštakās aprindās“, pee kuras ņewi peešlata wairak mahjiti tautim, beešči ween noteekas, ka mahte ņawu majo lutekšiti ušiz kopejam, kuru ihto karakteri nemaš nepašišti un pret kuras ušiziba tomehr til leelo, ka tās nereti ween eenem ihtas mahtes weetu un iņdara wiņus winaš ušdewumus. Ja nu tas noteekas gimeneš, kuru apstahki nebuht neleedš paščai mahtei gahdat un ruhpetees par ņawa behrna audņinaščanu un žaur to nobidinat wina nahlamas dšihwes laimi daudš pamatigati un lohrtigati, neka to prot muhšu 13—17 waj ari 50—60 gadu wežas behrnaukles, kas wiņš tad newar titi peelaišis muhšu „prašo“ aprindu gimeneš, kuras truhšt preeščam tam beš iņglihtibas ari weht watas.

Newar jau legt, ka lahtiga un ruhpiņa audņinaščana praša no mums daudš nemeera, ruhpiņa un weht

wairak paščaiņeegščanas. Wet waj wiņas ņchis leelas puhles neteel aismirkaš, titlihdš eeraugam ņawu behrnu par kreetnu un pateešigu wihru, ņewu, pehdigi, redšot to laimigu? Kas gan mahtes un tehra wejuma deenam war ņagahdat weht leelatu preeču, neka no paščem nobidinata wiau behrnu laime? Waj ņchis preešis nebuhs jo ņaldas, tad tas ir maščajis wiheleekas puhles? Un kas gan ir audņinaščanas puhles un raieses, ņalidštinot ar tam wejaku raiesem, tad teem jaredš ņawš behrns uš nezekeem un weht ņilistaki, kad to pašču behrns nejuht wairš ne žeenibas, ne dš mihelešibas pret wejakeem? Domaju, ka lauris wejaku pahris deņmit-ņimtu reišču lahrahtigal iņweheleesem un ušneņees wiņus audņinaščanas gruhtumus, neka ņirdšestus wezumā. — Waj tas ir domajams, ka laimigs dehtš waj meita ņawu wejaku dšihwes wafarā par teem neruhpeees tāpat, ka wejaki ir ruhpejušees par pirmajo behrnibu un jaunibu? Un kas gan ir ņchās laimes nobidinataji? Atkal wejaki! Tahehš, wejaki neņamaitajeet ņawu majo robidu dšihwes laimi, tad ari pašču buhšet laimigi! Weegli ir pahremst behrneem, ka tee aismirfuški godā turet žeturto bausti, bet waj naw weht weglal aismirš ari ņawus peenahjumus — mihet ņawus behrnus, pahrama žizit tos ar mihelešibu un laipnibu un titai tad, kad pehdigi iņleekas par wahju, ka pabalstu peenemi apdomigu un eepreešč apwehrtu ņodu, un newis ka to wiņwairak mehdš darit, beš maščas apdomas gabht titai puņkam wirtū. Netehrejeet weltigi laika, mehedami neš pehš kahtā „lihtenu lehmeja“ un neredšama pawedeja, — ņchis lihtenu lehmeš ešet juhs un jo ņewiškai tu mahš. Zadeht newilzinajeet ar audņinaščanas eesahščanu, neleez pahral leelu ņawu uš ņolās labajeem panahkumeem, tahtejadi tu wari palaišt to labako laiku preešč ņawa behrna ņirdš eemantofčanās un ņalidštinot ar ņawu, no mihelešibas pohrluhštoko ņirdi. Netapi uš preeščdeenam gahdibu par ņawa behrna gara un ņirdš juhtam, žitadi tu dšihši ween peedšiwos, ka behrns blaņus tawai negahdibai, tite aihretis no žitu, ņiltru zilweļu preeščsihmes, kura, ja behrns to wairak reišču redš, paleel tam par iħpaščumu. Un tad tas notigis, tad par wehlu wiņas mahjibas ar wahrdem un darbeem: iņleeta uhdena wairš newar ņafmetl. Stola un ņolotajs, ka jau mineju, te wairš maš lihds. Muhšu tautos ņolās war titai daudš maš nosihpet behrna raņturu un tad weht ne laura behrna, bet lai tam jaunū eeaudsetu — preeščam tam truhšt laika un apstahku. Muhšu tautos ņolu apstahki nepehš pilnigi apkarot tos ņiltoš eespaids uš behrneem, kuras tee dabun iņ ņolās aħreenes. Tahehš, ja behrns ar ņamaitatu karakteri eesahjas ņolā — gandrihš ar tahtu pašču wiņšch to ari atstahš.

Tā nu pre tamlihdšigeem apstahkeem peenahš ne weena un ne diwu ween jauneku taiņni tās dšihwes laiks, kura wiau eeradumi, domas un zenteeni ņahš jau iħweleetees ņew weenu galweno wirtenu, no kura nereti ween atkarajas ta wiņas dšihwe. Ite. Pee tam toti mašu lomu pehle žilweļa patlahwiba, kurai pazeizotes tas war un ņehi patš ņewi atihštiti un iņglihtot nemaš neahtariģi no apstahkeem. Kai tahtu patlahwibu eemantotu, tur wajaga ņitpa pamata un tahtš pamahš buhtu eeseekams titai žaur ņingru un lahtigu audņinaščanu. Ja patlahwiba buhtu eeguhštama ari pee pretejeem apstahkeem, tad tas buhtu reš iħnehmums, turpretim wiheleekal ta tite atkal nomahita no pahrepehta no eespaideem iņ behrnibas waj pazeizotes daščam labam no muhšu audņinatajeem, ta tite atlohta waj nu ka blaņus leeta, waj ari tai tite dots pawišam otrads wirtens. Tahehš nemaš naw jabrihns, ka tur, tur patlahwibas paraugem — ņolotajeem ņchis žilweļa raņturiskās iħpaščibas truhšt, tās truhšt ari wiau ušdeekem.

Kad nu til weenalbšigi un til pawirtšči ņawu ar muhšu audņinaščanu, waj tad leekš břihwums, ka ari tad, kad wejaki ir teeščam godigi un kreetni žilweļi — to behrni tomehr paleel netiņi, iħaug par ņawu un neņawu gimenei un par peedauiščanos žiteem žilweleem? Kur audņinaščana atstahita apstahku warā, tur audņeni ari paliks apstahku kaņpi ar meeku un dwehšeli. Ka teeščam apstahki un wejaku negahdiba žilweļus wiheleekal ņamaita, to redšam ari ņcho apstahku kroptu eesčhejā

dšihwe. To ņirdš beešči ween eeraugam pa dabrgam newainigam graudinam, kuras deemšehli naw bijuše iħdewiba ušdihgt. Šcheem graudineem pawasara deenas truhša kopeju, truhša ņito mihelešibas ņaru, tahehš tee warubht ari nelad newešis augšis. Turpretim ņiršču neņahlem kopeji ir weenmehr un wiņur — tās ari dšihši ween nogatawojas. Pat wiheleekal žilweļu beešči ween redšam ar reebjumu pawodamees ņaweem eerastajeem, pat eeaugušchajeem nedarbeem. Kas tad wiau ņpeešch to darit? — Weentafrešči tam truhšt ņpehka, iħturibas, patlahwibas atņazitees no weenreš ušahštās dšihwes; tam truhšt žeribas uš labaku laimi, ja ņcho nekreetno dšihwi iħmainitu pret to, kas eerahmeta no morales preeščraņteem; pehdigi — to atbaida tee „labee“ žilweļi, kuri ņajubt titai nižinaščanu pret ņaweem „krituščem“ brahteem, kuri beešči ween ir ari to upuriš.

Tā redšam, ka pee žitadeem apstahkeem, pee žitadu eesfatu eeaudņinaščanas, buhtu ari žitadi ušfati uš dšihwi un tās laimi. Ka tahtu weht naw, pee tam wainigi atkal wejaki un audņinataji, jo titai:

„Jums peeder nahlamš laiks, jums peeder tehwija un jaunš audšes ņiršis žuhru rotās ņawu! Ko iħčaganaja ņewi deheet, augš un ņawos; ko miħšā ņarā eepetejeet, dšihš un angloš.“ (Zulf. Auzietis)

Kara Deenešs.

No A. Bintera.

III.

Saldu tu preeščneeku wiņpahreje epeenahkumi.

Tiņpat ruhpiģi ka par ņaldu eeweeoščanu kaņarnās, eħdinaščanu, geħbščanu, ņidščanu, atwafinaščanu, atpuhtu u. t. t., lihtums nokahro ari ņaldu preeščneeku ņaluru ņatņimi, teešibas un peenahjumus pret wineem. — Katram apaščkareiwim, kas eezeltš par žitu preeščneeku, ņata lihtums, wajag ženšees ušuret winam ušizeta tomandā ņara dšiziplinu un lahtibu un lihds ar to atihštiti un ušuret lauru ņawā apaščneekā ņwehreta ņwehtuma apņinu un karewoju peenahkuma augšto noštim. — Winam ja atbilde par to, kad weens — otriš no wina apaščneekem ne-eewehro lahtibu un ņawus peenahjumus. — Winam jaņin kaņra apaščneeka wahrdš uš ušwahrdš, kure gahda tas ņahjis deenešu, žil ilgi tam jabeem, iņ kahtas lahtas tas ņahles, no kuras gubernas, kahtā tam iħiba, ka tas ušweedes, kahtu darbu tam war wiņlabati ušizet u. t. t.

Katram, kas eezeltš žiteem par preeščneeku, wajag buht ņawam un pateešgam, weenmehr weenadam un pawešam ņawās deeneša prašības, pee kam winam jadow paščam peemehš ka preeščsihmiģā ušwešana, tā ari wiņu lihtuma noņajijumu iħpildiščanā, dšiziplinas eewehroščanā un preeščneezibas pawehču iħpildiščanā. — Sawā lihtums noteikta waras robeščā winam wajadšigš det pawehles deeneša leetas, praht lai wina apaščneeki iħpilda wiņas pawehles pareiši un beš pretrunas, par wiņas ņawās rihžibas ņekam tam ja atbilde. — Tam jaņin pilnigi wiņš tas, kas atteežas uš wina apaščneekem: žil wiau pawišam, žil peenahjuški laht, žil iħuhtiti uš žitueeni, žil deenešā, žil ņaimneezibas darbš, žil ņilmi, žil areštā u. t. t.

Par ņawu apaščneeku welešibas ušureščanu tam ja ruhpejās weenmehr, ka ari jaņin ņawu apaščneeku waja dšibas, kuru deht tam jabubt gadijuma wiau padoma dewejam un aiħludšejam preešč augštaleem preeščneekem. — Mahžot žitus ņalduš, tam wajadšigš ņinat paščam wiņu parahdit un lauru nepareišibu iħlabot. — Tam ari jaņin par to, ka wina apaščneeku rotās naw grahtatos, kuras naw paraņtitas no rotas komandeera.

Lai žeen. lahtajeem, iħpašči teem, kam jadobas waj nu ņchogad un wehlat ņara deenešā, rahditu, kahti ir ņaldu ta wata eepreeščneeki, tad peeweđu ņchē lihtumu pantus, atteežoščos uš preeščneekem, ņahšot no nodatas preeščneeka (отдаённый начальнику) lihds rotas komanderim.

Nodatas preeščneeks.

Nodatas preeščneeks (ņeņreterš waj jaunais apaščoficeers) ir ņawas nodatas ņaldu teeščais preeščneeks. (Wtagadindu, ka 2 nodatas ņastahda wšwodu un 4 wšwodi — rotu.) Nodatas preeščneeka ušdewums ir — peeradinat

un walšis negahda par to, ka ņchis mašas war titi patlahwigas un ka wina lihdsigi organišmi atlaisti, bet rauga winaš pehš eepreščas ņawā paščuņuras un paleelinaščanas labā patehret. Ja walšis wihri ņetotu dabai, tad wineem wajadsetu, ka daba ņinamā organā atihštita dšihšus, tā ari žaur ņewiškām waldem un pašču lihtumdeewibas organišajju wadit koloniju nobidinaščanos un newis tagadejā ņemajā aiħželoščanas weidā kaut atihštitees jaunū walšiju materialam. Kolonijas dibinat, ka leelas, ir dabas preeščraņšis; kas neklausas uš dabas balš, tam nenoweheščami žageešch dabištais ņobs, kahtš žageed nomahš muhšu ņabeedribu un kuras wajadsetu dšihš uš atihščanu. Žebkura augštakā dabišā organišmā atrodam beš teem organem, kuri kaņpo paščuņuram, weht weenu organu, kureh preešč pašču indiwiida leekš buhdams kaņpo winam otrajam prinzipam, lai palidsetu atihštitees žiteem lihdsigeem indiwiideem. Wet muhšu walšis gan gaischi redšam paščuņuras un paščwaldees organus; tomehr nekur ne-eeraudšim kahtu organu, kas waretu kaņpot lihdsigu patlahwigu walšiju atihštibai iņ pee mums leeka materiala.

Apluhlodami wiņus trihs waisloščanas weidus, redšejam, ka tee iņņchiras titai žaur to eetaiņču un eerihlojumu bagatibu, kuri noder preešč lihdsigu indiwiidu noņchriščanas un padariščanas par patlahwigeem; bet žitadi wini pehš ņaweem pamateem wiņi ir ņadališčanās un iħņenā tā ņautā ņadališčanās ir titai ņcha notikuma wiheentafreščalais un wiņematais weids. Tahehš preešč muhšu pņkologiņi-metafiņiņā žautajuma naw ne no kahtā tahtaka ņwara, weht jo ņchaki apluhšot dšihgu atihštisčanās daščados weidus; tahtu weegli noņlahštams, ka tā ņautās jaunawu radibas (partenogenešis) ušņatamas par ta pašču wiņpahrejā ušdewuma maščal pilnigu darbu, un ka jo ņareščgitaki buhš apstahki, ka peem. pee radibas abu wejaku lihdsdarbiba, jo pilnigās ari buhš ņpehšā patlahwigai ešamibai un noščkriščanai atihštitas indiwiids.

(Turpmal beigas.)

Sihkumi.

Škrejochi puhki kugneeziba. Tahtus puhkus lihds ņchim iņleetoja titai meteorologiņkeem un ņinatniņkeem noluhšiem. Wet tomehr leelas, ka tee daudšahrt war paņalpot ari kugneeziba. Uš ņcho rihku preešč daščem gadeem greeša wehribu kahtā glaħbščanas beedriba. Kahtam kugim gadijās nelaieme peerastes tuwumā pee kahtas radšes ušfreet uš ņekli, tā ka glaħbeju twaifoniš tam newareja peekluht laht un nelaimigā kuga kaudim wajadšija tani palikt un gaidit, kaheht eestahšees rahmaks laiks. Kuga galdneeks nu nehmās no kahtas wežas muzas pagatawot puhki, ar kura palidšibu wareja žeret ņahšees ņatņime ar peerasti, un tas ari iħdewās. Kad puhks jau bija palahpis gaisšs, pee ta walga peestiprinaja ņchori, kuras gahda bija toka gabals un tad kahtu puhkim kahtu augštak; kad pee ņchorees peeņetais toka gabals bija ņafneedšis peerasti, glaħbeja twaifona kaudis to ņatehra un nowilla ņewi puhki, pee kura aņgala bija peestiprinats aņņainis ar wehtstulem. Tad puhki palaida wotam un pa wirtu to wareja eewiņt atkal lugi; tahtā kahtā ušureja kugis ņatņimi ar peerasti ņepinas deenas. Kahtā žitā gadijuma pee daudš leela puhka peestiprinaja mašu laiwimu, peeraste noneņu pildija ar eħdamām leetam un tad atwilla atpaņat lugi. Šchahdi panahkumi pamudinaja glaħbščanas beedribu liht pagatawot iħahrdamu puhki un to lugi wadat lihds, tā ka tas kaut kura laifa bija pee rotas. Ar tahtu puhki peemehram nemaš neduhtu gruhtu eerihšot ņatņimi ņarj diweem lugeem uš juħros, tad tee leelu wirtu deht weens otram newar wototees. Waretu ari peegahdat ušuras lihdsikus nelaimē krituščam kugim, pee puhka peeseenot muzinu, kura ņalistas wajadšigās leetas. Buhtu eeteizams ņchahdu puhku leetoščanu kugneezibā jo tahtal atihštiti un to pat peeņaititi pee iħweenam kugim nepezeeščameem rihkeem. Drošči ween toti daudšos gadijumos buhtu iħdewiba ņcho rihšu iņleectot.

Leelprahtiba ir muhšu gadšimtena ņehrga, kura žilweļus tāpat peemelle ka ņenat meesas meħreščana, beeščanas trakums un weht žitas epidemijas ņilimbis. Leelprahtibas upuri naw maščati par teem, kuras praša minetas epidemijas, ir pat weht leelaki. Wet kas gan ušdroščinašees noteikt, kahtā meħrā aptumščotas kahtā žilweļa domaschanas ņpehjas, lai to waretu ušņtatit par epidemijas nomahktu? Titai galejas parahdibas, kas nomet tralo namā un paščleplawibā, greešč uš ņewi muhšu wehribu, un tahtu gadijumu ir toti daudš, wairak neka jeb kad. Statistiņi jau peerahditš, ka wahjprahtigo un paščleplawibu ņatšis gabu no gada peenemas un ņchi parahdiba jau leezina, ka te naw dariščanas gaš iħlaideem ņaņlimšibas gadijumeem, bet ar epidemiju. Notluht tralo namā, nogalinajas aiņ mihelešibas, aiņ truhštuma, aiņ dšihwibas apniņuma. Waj tad tahtas lihtas naw bijuščas no ņen laikem? Waj mihelešiba agral tita maščal atradita ka tagad? Waj bankroti bijušči agral breeņmigati neka lagad? Daudšās birojas, kur preeščneeks ņimo ar leelprahtibu, wiņš personals lihdsi pehdigam ņulainim no tās apmahšis. Kas ņarj iħchertu nuhtu eedomajās ņewi 10,000 ešam un wina pehdigais nullis domā to pašču. Wet wiņi ņchē weenineeki un nulli wiņai nemeerā ar ņewi un ņawu apahrtini. Wineem iħweens ņahwofis iħchadas par ņemu, bet ņawu nelogiņti ņrausto meħri wini nelad ņeņaņneegs. Leelprahtiba, kura pahral augštu nowereje personibu, ņpehka, ņpehjas, mantibu, godu, mihelešibu u. t. t. beešči ween aphtas uš otru puņ — maščprahtiba, un ņlimajam ņchleet, ka wiņi ņchē titumi iħnihžinat un neglaħbjami paņubušchi. Leelprahtiba domajas žeeniga muhščigās, bejgaligas laimibas, bet kad pilnigi peerahdita pahreleto žeribu neņaņneebjamba, neimedamiba, tad ņlimajš nomahš pee tam, ka wiņš ņajistejas, noščaujas, ja pat toš nogalina, kuras wiņšch miħl.

šāvus apalkšneekus pee lībrības un spēdības eewehroschānas apgehēbā un pee šāvu eerotīšu usūrešchānas labrībā. Wīnšch notur šchā noluhkā tā šauktu rīhta apskatu (успеннiа ооопрт.). Šchis apskats noteel schābdā labrība: nodatas saldati fāstahjās weenā rindā, nodatas preefšchneeks apēet rindās wīsaplahrī, apskatas wāj wīš ēeradūschēes, wāj labhds nāv fāstīmīs, wāj nāv labdam fāplīhīs mundeers, bīfšas, schīnelīs, fābbāfī. Pehj tam leef, ja eefkata to par wājōdīgu, atknōpet mundeerus wāj arī nōwīllt fābbāfūs un apskatas, wāj lībrās labjās, wēta un autī. — Kāhjas apskatot tās pahrlēezīnas, wāj nāv labdeem gārī labju pīkstu nāgī. Pehj tam tās pawehl wāj nu ko nebuhtī fālahpīt, „nōpuzet“, wāj arī tam gārī matī, tos nōgreesī īfšatūs, bāhrīdu nōbīht u. t. t. Wīš tās jāsdara slūdas laīkā. Tīlīhīs lā pee salbata drehēm, apawēm wāj leetām pamanīs kārī labdu nekātrību, par to, bej pašča wājīgā, atbīld, pīrmā labrība nodatas preefšchneeks. Wīnšch ir arī wīnu pīrmās fkolotajīs, kādeht wīnam pašchām wīš labī jāfīn, ko no salbata prasā. Lāi nōwehrtu to, lā dāschā salbātu slīmībā palīktu labdu laītu apflehpta, wīnšch kārū deenu netīf ween apjoutajās, wāj labdam fās nekāfch, bet arī ēewehro, wāj wīnu apalkšneeku āhrējīs īfšatūs nāv mānījēes. Par wīnu, to tās fāwā nodakā ēewehro, lā par slīmībās gādījūmēm, par šāwu apalkšneeku pahrlēezīnēm, lā arī par fōdeem, fās uf wīneem uslīktī, par kōna leetu fābōjāschānu u. t. t., tās tuhlin fīnō wīswoda preefšchneekām. Kārī nodakā top noteītīs weens nō wezakeem un labakeem saldateem par nodatas preefšchneeka weetneeku. Wīnam jā-īspīlda wīš nodatas preefšchneeka usdewūmī un peenāhtūmī tīlīhīs pehbejās nebuhtu māhjās, wāj arī slīmīs.

Wīswoda apalkšchōfīzeers.

Wīswoda (rotas žēurīdāfās) preefšchgalā fāhwh īhpāschs apalkšchōfīzeers, kūrām teeschī padotī wīš tee saldati, fās atronās wīswodā. Wīna usdewūmīs ir, gāhbat un ruhpetēes netīf ween par to, lā wīswodā teel usūreeta labrībā, bet arī par to, lā nodatū preefšchneeki pašchī īspīlda wīneem līkumā noteītīs peenāhtūmūs. Wīnšch usrauga arī to, lā wīnam uslīzēte saldati teel labī un pāreīfī māhžītī, lā tee fīn wīsu to, fās latrām salbatām jāfīn. Par wīsu to wīnšch, pīrmā labrība, atbīldīgīs. Ja frōntē nāv peeteekofschā fāitā ofīzeeru, tad wīswoda apalkšchōfīzeers īspīlda wīšneeku usdewūmūs mānīstura un žītu māhžību laīkā. Ja rotā nāv sewīschā feldschera, wīnšch kārū nedeku apskata fāwā wīswoda saldatūs, wāj wīnu slāpā nāv labdu, uf kūrū meeschām labhī īfītūmī, augonī u. t. t. Par to, ko tās atrādīs, wīnšch pašīno rotas feldwebelīm. Bej tam tās īsdala wīšus deenēstā un fāimneezībās darbūs weenlīhdīgī fāwā wīswoda saldatu slāpā, labhā noluhkā tās wed sewīschū schurnalā — lapu.. Ja labhds ir ar meeru mānītees deenēstā fāwā slāpā, tad bej wīswoda apalkšchōfīzeera to newar atwehlet.

Swadādā laīkā tās war atwehlet fāwā wīswoda saldateem aīseet uf pīlfehūtu, bej tīkai līhdīs pulstēn 9 wakarā un jā schābdā atwāfīnāschānā nē-āfswābīnā salbata nō deenēstā wāj žīteem usdewūmēm. Pretejā gādījūmā tam par to jāpāfīnō fāwām feldwebelīm. Pehj eefpehjas beeschī tās apskata wīsu fāwā wīswoda kōna mantū, wāj tā labrībā. Īhpāschī plīntēs jā-aplūhō pāmātīgī un fīhtī wīsmāf weenreīfī mehnefī. Wīnšch wed arī īhpāschū fārāfšu par wīšām leetām, fās wīna wīswodā atronās. Šāwu wīswoda saldatu wājōdībās un lūhgunūs tās pašīno feldwebelīm, tāpat arī wīnu slīmībās un uf wīneem uslītūs fōdūs. Ja tam labhdeīs īfnāht īf rotas prom buht, tad šāwu peenāhtūmū īspīldīschānu tās usdōd wezafām nodatas preefšchneekām.

Par kārū Deenwīdūs-Afrīkā.

No A. Wīntera.

„Wīllt die Dīchter du versteh'n
Wūst īn's Dīchters Lande geh'n.“

Ja dāschādās eepreefšchējās fīnās pašāules polītīfās laukā newīf, tad togābejam kārām lemtīs nēfī pašāulei pee pašča 20. gadū fīntēnā fleegschānā wehl dāschū labu pahfīsteigūmū.

Un kādeht, tāpat lā pehj labhā Wāhju dsejneela wāhrdēm, lā dsejneeku īhštī fāprāstu, wājōgot dōtees eepāfībēes ar wīna semī — kādeht mūmīs arī jābōdās gārā uf Deenwīdūs-Afrītu un jā-aplūhō, lā tur togābejās fāhwoktīs atīhštījās, kūrām lemtīs darīt eepāldu nē tīf ween uf wīšās pašāules polītīfēem, bet arī tautfāimneezīfēem apstāhēem.

Leeta tā, lā tagābejā kārā deht māfīnāfēes leelā mehtrā selta krahjūmī pašāulei, jo līhdīs schīm nō Trāns-wālās nāhja treščā dātā nō wīšās pašāules selta. Māfīnāfēes seltīs — bānfās nēms augštālūs prōzētūs (jau tagād tās fāzehlūschās tōs, īfnemot weenīgī — Frānzjū, wīšur tīf augštū, lā retī kōd). Nēdādūdāmī lehtī kredīta, wīšī weīfālneekī aprobēschōs fāwūs īdewūmūs, pāmāfīnāfēes ruhpnēezībās atīhštībās gāitā, dāschs fāwā weīfālā newārēs pāleelīnat, dāschs nēfīdarīs agrāl nōdomātūs buhwees darbūs u. t. t. Ar wāhrdū fāfot pelmās un līhdīs ar to orī māfīšes oiwotī jīt dāschā labā weetā māfīnāfēes. — Lūht, jīt tablu atnāht mūhšū laīfōs nō kārā fāzēltee fādīhwees wīnī! Nēweens newar gālwot, lā arī Ēīropā tōs nēmanīs, wīsmāf fāimneezīfā fīnā.

Mehts kādeht pēegreesīfēmēs kārā žēlōnā, t. i. Trāns-wālās brīhwālštīs wehštūrēi un wīnās polītīfēem apstāhēem, jo par āhrēnēs tautfāimneezīfēem apstāhēem žēen. lāstājī jāu lāfjā 40. numurā pāmātīgū pahfīstātū nō Dr. R. Bālōschā.

Hōlandījās aīsgābejeem, tā fāukteem Buhreem, kūrī bījā, pā dātāi fīhībās wājōschānās deht, dewūschēes uf Deenwīdūs-Afrītu, nepatīlā palīkt sem Anglū pahrwāldībās. Tee dewās kādeht nō Anglū tā fāukstās Rāp-kōlonījās 1836. gadā uf seemeeteem un nōmetās uf dīhwhī aīf Wālā upēs, kādeht arī wīnu semī wehl tagād fāuz par „semī aīf Wālā“ (trāns — aīf, Wālā — upēs nō-fāukstūs).

Buhru, fās tōreīs dewās tūfnefī, lāi mēlletu fēw weetu, tur gālwū nōlīkt un brīhwēem jūfēes, tāhdu bījā tōreīs labhās 6000 gīmenēs. Wīnu gābejēes līhdīnājās

* Ja dsejneeku grībī fāprāst, tā dsejneeka semī tew jāeet.

wāhrdā pīlnā fīnā Īsrāetā behrū jēfām žōur tūfnefī nō Ēgīptēs fāpīdu darbēem uf dāudfīnātō Rānānū, kur peens un medūs tel... Starpībā bījā tīkai tā, lā wīnī fāwū nōmēschānās weetu un wīnās bāgātīgōs selta slāhūs tōreīs nēmaj nepāfīnā.

Tīzīgē Buhrī fēwī tad arī pīlnīgī pēestātījā pee jāun-lāītu Īsrāetā tautās, t. i. tūrējā fēwī par īhpāschū nō Deewā īfresdētū tautū un wīšās meščōnū žīltīs, fās teem jētā stāhās tee uslātījā par tāhdam pat īf nībžīnām āmām tautām, lā wezā derībā mīnētās pāganū žīltīs Rānānā semē, ar kūrām Īsrāetā behrī kārōjā turp eē-ējot.

Šchīnī fīgāfāschānā žōur tūfnefī un žīnās gān ar Afrītas mēlnājeem, gān ar nīfneem swēhreem pēedālījās arī togābejās Trāns-wālās preefšchneeks Krīgers, kūrām tōreīs nēbījā pahri par 10 gādēem. Pīrmo lauwū tās nōschāwā 11 gadūs wezš būhdams. — Šchāi fīnā tās pahfīspehja pat trītu wārōnī Ģerfulefū, kūrēsch bījīs 18 gadūs wezš, tad žīnījēes un pahfīspehīs lauwū.

Nōmetūschēes uf dīhwhī aīf Wālā upēs, aīsgābejī fāhštā jāunū, grēhtu dīhwhī swēedreem wāigā. Tāhdu tee wed wehl šchō bāktū deenu un wefšu wehl jo prōjam, nē nō weenā nētrāuzē, tad — wīnu semē nebuhtu seltīs atrāfīs, seltīs — kūrām, nēfīn kādeht, mehđīs āfīnīs pēelīpt.

Tīlīhīs lā Trāns-wālā atrādā seltū, uf tūrēnī dewās nō wīšām pašāules mālām lāimes mēlletojī: nētrūhštā pat aīsgābejū nō Bālītījās jūbrmālās, īf Bātūjū fēhtīnām, nō Kūrsemēs un Wīdīemēs, Mōfūs dehēem jāu nēmaj nē-tunājot... Leelu leelā dātā nō schēem aīsgābejeem uf jāunū selta semī bījā Anglt, Amerīkānī, Wāhžī un žītu tautībū pēederīgē. Būrī — lā Trāns-wālās eedfīhwōtājī fēwī fāuzās pehj arī pee mūmīs nō fēnlāīteem wehl labī pāhštāmā wāhrdā „baurīs“ (Bauer — semneeks, sem-fōyīs), Buhrī nōfōnā wīšūs šchōs aīsgābejēus par „ūtīlenderēm“ (āhrsemneekēm). — Wīnu, šchō „ūtīlenderū“ deht tad nu arī žēhlās tagābejās fāsch, bet par to wehlaf.

Par pāstāhwhīgū wālštī Trāns-wālā nōbībīnājās tīkai 1848. gadā. Anglījā wīnu tā tāhdu atfīnā 1852. gadā, bet 25 gādī wehlaf, tad Trāns-wālāi nāhžās tōtī grēhtī atfīst meščōnū fāwū ufbrūfūmūs, Anglījāi usnāhja „lūfē“ pāhštīst Trāns-wālāi, glūschī tāpat lā 1882. g. Ēgīptēs fēdwām, lā te, tā arī tur Anglt „pāhštīsefūschī“ palīfā wāldneefī. Bet Būrī nāv Ēgīptēschī, teem tāhda neluhgā lābdārīschānā, kūrā pāhrwehtās par pīlnīgū Anglū wāldībū, nebuht nepatīfā. Wāīrāl ēnerģīstū tautās wīhru, to slāpā arī tagābejās Trāns-wālās brīhwālštīs preefšchneeks Krīgers un wīnu kārā spēhla wīrwōdonīs, gēnerālīs Šchūbers, fārīhōjā dūmpī pret Angteem. Īhštā laīkā bījā wīšās nēleelās Anglū kārā spēhla dātās Trāns-wālā īfnīhžīnātās un tad Anglt aīfweidā uf tūrēnī pāhštīgā spēhstūs, tad arī tee pašāwējā labdu leelāfū kārū, pehj kūrās — Anglījā pēedāh-wājā meeru.

1881. gadā augštā tīkā nōflehgtīs meera līhgūmīs, pehj kūrā Trāns-wālā atdābūjā brīhwībū, atfīhdāmā weenīgī Anglījās wīrwāldībū, fūzerānītātī. Pehj šchī meera līhgūmā (kōnēnzījās) Buhrī tīkai uslātītī par Anglījās pā-wāfīneekēm ar pāfšchām pāfšchāwēlībās teefšchām. Starp žītu, pehj šchī līhgūmū, Anglījāi bījā brīhw tūrēt Trāns-wālāi īhpāschū preefšchōtājī — rēfīdentū, žaur kūrā rōfām nōtīfā Trāns-wālās fātīfēmē ar āhrsemēm. Uf rēfīdentā pēepāfšchūmū Anglū kārā spēhstīs wārējā weenmēhr dōtees swābādī žaur Trāns-wālā.

Arī šchādī nōfāzījūmī Buhreem bījā tōtī nepā-tīhāmī. 1883. gadā tee aīfšūhtījā uf Lōndōnū sewīschū dēputājū, lāi tā īgāhbatū līhgūmā atēlēschānū. Tōreīs atrādās Anglījāi pee wāldībās fīhres frēetnāīs, fāwēnāīs wezājīs Glādfstōns. Tās bījā ar meeru kōnēnzījū atēlt. Tīkā nōflehgtīs jāuns līhgūmīs 1884. gadā fēbruārī, kūrā nō Anglījās wīrwāldībās wārēs nāv nēfās mīnētīs, īfnemot māsu pārogāfū, lā Trāns-wālāi ar žītām wālštīm labdu līhgūmū nōflehđjot, jāpāfīnō par to Anglū wāldībāi, un jā šchī pehbejā 6 mehneščū laīkā atbīld, lā wīna pret šchō līhgūmū prōtefēt, tad līhgūmām nāv līkūmīgā spēhla. Uf līhgūmū ar Drānščās brīhwālštī šchīs nō-fāzījūmīs nēfīhmejās. — Bīl nēezīgā nu arī nāv šchādā atkārībās fīhme, tad tomēhr Anglījāi, sewīschī tagābejam fōlonījū mīnīstrīm Šchēmbērlēnām tā bījā pēeteekofschā, lāi pēerāhtōt, tā — Trāns-wālā sem Anglījās wīrwāldībās. Arī trōnā nāv pehbejō Anglū tautās weetneeku nāmā fēhđī atkārjot un fēhđjot nēmaj netēl mīnētīs wāhrdīnšč „kārēsch“, bet tīkai meera trāuzēschānā Deen-wīdūs-Afrīkā, glūschī it lā Buhrī buhtū pret Angteem tīkai „fādūmpōjūschēes“.

Wāldōschā wālštīs labrībā Trāns-wālā pehj 1890. g. ēewēstās wālštīs fātwerfēmēs (fōnštītūzījās) sefōschā: īspīldōschā wārā pēeder preefšchneekām, kūrū ēewēhl uf 5 gādēem wīšī wālštīs eedfīhwōtājī. Pee preefšchneekām fāstāhwh mīnīstrū pādōmē. Tautās weetneeki fēhšč dīwōs nāmōs (pālātās) jēb „rādōs“.

Bīrmājā „rādā“ īfwehl fāwūs preefšchstāhwhīs wīšī īhštē Būrī, kūrī tur jāu sēn uf dīhwhī nōmetūschēes, lā arī wīšī tee, fās līhdīs bīhwhīschēes žīnā pret Kārēteem, pret Angteem un pret pāhštāmō Dīschēfōnā usbrūfūmū 1894. gadā beīgās.

Otrā „rādā“ ēewēhl wīšī žīti Trāns-wālās eedfīhwōtājī, kūrī nōmetūschēes wehlaf Trāns-wālā uf dīhwhī un ēegūwīschī pīfōnū teefšchās, fās nēmaj nāv tīf weglī pā-nāhtāmīs. Bet otrā „rādā“ nōlēhūmī dābūn tīkai tad līkūmā spēhstū, tad wīnūs pēenēm pīrmās „rādōs“ un preefšchneeks, kāmēhr pīrmā „rādā“ spreedūmī top tuhlin par līkūmū.

Īf tā mehš redsām, lā Buhrī žentūschēes wīfēem spēhēem nēfīlāstī līkūmū dōschānās teefšchās īf fāwām rōfām. Un tā lā nu ūtīlenderū (āhrsemneeku, ēēfōtājū) Trāns-wālā dāudīs wāīrāl nēlā Buhru, tad — prōtāmīs, aīsgābejeem greefās fīrdī, lā wīneem nēdōd nekāhdās teefšchās pēedālītees pee tās wālštīs pāhrwāldībās, kūrā (wālštīs) žaur wīneem ween tīkufe pee tāhdās bāgātībās un retī redfētās usplātūschānās.

„Ūtīlenderū“ wehleschānās tāhda wīnu slāpā fāstāh-bīhwees kōmītejā fōrmūlējufe schāhdejādī: 1) Lāi Trāns-wālā tīktū nōbībīnātā īhštā demokrātīfā, t. i. uf wīš-pāfšchātū aprīndū wehleschānōs pābāfīstā brīhwālštīs; 2) Lāi wīšī wārētū nōdōt teeschī fāwū wehleschānū bāfš; 3) Lāi Anglū un Hōlandēschū wāldōdāi tīktū dōtās we-

nādās teefšchās; 4) Lāi mīnīstrī buhtū atbīldīgī tautās weetneeku preefšchā; 5) Lāi wīšū tīhībū pēederīgēem buhtū weenādās polītīfās teefšchās (līhdīs schīm tās bījā tīkai lūterānēem ween); 6) Lāi tīktū ēezeltī pāmāfām nēatkrīgī teefšchēi; 7) Lāi uslābōtū tautās fkolās; 8) Lāi ēērednēem dōtū nōtēktū algū un pehj fīnāmā laīkā pēnšjū; 9) Lāi ar Afrīfās rāfchōjūmēm tīrgōjōtees buhtū wīfēem weenādās teefšchās.

Par pašchēem Buhreem buhtū jāpēfīhēm, lā tee ir tā fāfot wezlaītu žīlwekī, kūrēem nēmaj nepatīfī wīšā jāun-lāītu dīhwe, wīš tās, bej tā mūhšū mōdērnāīs, īfglīhtō-tāīs žīlwekīs nēmaj newar dīhwhōt. Kād teem wīnu ween-tulīgōjās fārmās (mūfšchēlēs) fāwā īfītīfchānā, tad nēweens wīnūs nētrāuzē, neprasā nōdōfūs u. t. t., tad teem ir Deewōs gān. — Kā wīnu tēhwījā žēhlūschās tīf lepnās pīlfehstās, lā Jōhānnesbūrjā un Prētorījā, ar ēlēktrīfū ap-gāīfmoščānū, ēelu dīfēlšēzeem, teatēem, fōnzertū fāblēm, leelīfšām weefšīzām un tīrgōtāwām, laīkrāfšēem, telegrafēem, telefōnēem u. t. t., lā wīš tās žēhlēs tīkai žaur „ūtīlenderēm“ tam wīšām wīnu āzīs nāv nekāhdā swārā, jo teem tūfneščānōs klājūmōs dīhwhōjot trūhštī fāpāfchānās, spēhjas par jāunlāītu atrādūmū un žītu leetu wehrtībū.

Pāščā selta rāstuwēs žentī, dāudīs mīnētā Jōhānnes-būrjā, kūrāi buhš pahri par 60 tuhštōfchū eedfīhwōtājū, nēredfēšt gāndrīhš nēweenā Buhrā, wīš tūrēnēs eedfīhwōtājī „ūtīlenderī“. Sīnāmīs, lā par šāwu semēs gābātū īfnōmāschānū selta rōzējū beedribām, Buhrī nēm mīfšīgū nāudū. Gruntgābālī Jōhānnesbūrjā māsā glūschī tīf pat dāudīs, lā pēemēbrām tāhđā mīlšu pīlfehstā, lā Lōndōnā.

Trāns-wālā ir 300,000 □-kīlōmetru leelā, t. i. ap-mēhrām tīf leelā, lā Ītālījā wāj Ungārījā un trīhš reīf tīf leelā tā mūhšū 3 Bālītījās gūbernās fōpā nēmtās. — Pehj 1890. gadā īfdarītās kārūschū stātīfchānās tur bījā 120 tuhštōfchū „bāltō“ un 650,000 Kāfēru. Pehj wehplā-lām fīnām ēfōt tīkai labhī 80,000.

Trāns-wālū gāndrīhš nō wīšām pūfēm eeflēhđī Anglū pēederūmī. Wāfārōs pee tās pēeflēnās Anglū pēederūmīs Bēhščūnā, seemēlūs Mātābelū semē, kūrā pēeder leelāi Anglū „Šchārtēd“ beedribāi ar dāudīs mīnētō Sēfīlū Rōdēfū preefšchgalā, par kūrā pēfōnū turpāt mehlt ko mī-nēfīm. Deenwīdūs Trāns-wālāi pēeflēnās Anglū fōlōnījās Nātālā tagābejās gālwēnāfāīs kārā laufs un Drānščās brīhwālštīs. Ūstrūmōs Trāns-wālās rōbēschās rōbē-schōjās ar Pōrtugālījās pēederūmū un nō tūrēnēs wed dīfēlšēfchā uf Pōrtugālījās oštās pīlfehstū pee Delāgōās jūhrās līhtschā.

Īzumīktī Trāns-wālās wāldībās preefšchgalā fāhwh, lā jāu mīnētīs, 75 gadūs wezājīs preefšchneeks Krīgers, kūrēsch īfwehletīs trīhšreīs nō weetās un kūrā grībā ween-mēhr nōteel. — Īgī tās žīhījās ar Anglū un „ūtīlenderū“ pāfšchām, wēltī tās pēedāh-wājā Anglījāi, lāi „ūtīlenderū“ jāutājūmū nōbēdšot „fāhšchējū teefā“. Pīl-īnīgā s pīfōnū teefšchās tās „ūtīlenderēm“ nē par to newārējā atwehlet, jo tad tee dābūtū pāfšchāwārū tautās weetneeku nāmā, tad pātš par fēwī fāpōtāmīs, lā Buhrī tad wārēs nebuhtū fūngī fāwās māhjās, jo „ūtīlenderū“ Trāns-wālāi gāndrīhš dīwreīs tīf dāudīs nēlā Būrū.

Par Krīgerā pāfšchāmō lepnō „ūtīlātūmū“, t. i. pehbejō pēepāfšchūmū Anglū wāldībāi eepreefch kārā fāhštchānās, Anglū laīkrāfštī jāu dōd pādōmū, pehj beīgta kārā atnēmī Krīgerām un wīnā gīmenēi wīšū māntībū.

Bet līhdīs kārā beīgām, tā rāhdās, wehl labī tāhštū, un tad — īhštī jāu arī wehl newar fīnāt „kūrē wīnē wīnēs, wāj wīnīs wīnē, wāj wīnē wīnēs“, lā to labhds Šchīhdīnšč reīs it dīplōmātīfktī teīzīs.

Ūlo eekščjentes.

a) Wāldībās leetas.

Pā-āugštīnātī pehj nōdeēnēteem gādēem Wīdīsemēs gūbernātōrā kārējās pāhrwāldneekā jāunāfāīs pāhštīgš Šchī-līnštīs un tās pašchās kārējās ēērednīs fōn Brāfēlīs — par kōlegjū fēkretāreem.

Ēezeltī: jāunāfāīs kāndībātūs uf teefū amātēem pee Pēterbūrjās teefū pālātās knās A. A. Družkōi-Sōfōkīnštīs — par fēkretārū pee Keepājās apgābālētesfās pōfūrōrā; Kōltū rāgā telegrafā nōdātās preefšchneeks Grīnwāldīs — par II. Šchīrās ēērednī Keepājās kārōtī un wīnā weetā tā pašča kārōtā VI. Šchīrās ēērednīs W. Kāblēnz; Ūzēš pašā nōdātās preefšchneeks J. Wīdēns — par tā pašča amātā īspīldītājū Kēmtēs nōdātā un wīnā weetā — Wē-rāwās kārōtā VI. Šchīrās ēērednīs Nīkōlājejōs; Kēmtēs telegrafā nōdātās preefšchneeks Dīnups — par Kūldīgās pašā-telegrafā kārōtā preefšchneekā pāhštīgū.

Pēenēmī: par VI. Šchīrās pašā-telegrafā ēērednēem Keepājās kārōtī — M. Mōrīfōns un H. Brīhwūlīs; Kāunās kōnā pālātās grāhmātēwīs Stānkewīfšchīs — par Žēfšu aprīnktā rēntējās rēntmēīstārā amātā īspīldītājū; par VI. Šchīrās ēērednī Rīgās pašā kārōtī K. Dīmšā.

Āpštīprīnātī: par pašā-telegrafā nōdātū preefšchneekēm: Ēējās — J. Rāfāēlīs, Šchēnberģēs — H. Šē-bānē, Leel-Ēzāwās — G. Kōfēnfelds; par Wālās nō-dōktū wāldēs lōžēlī — fēglīneeks Seebīnšč, atwāfīnātā Būr-wītōnā weetā.

Pāhržēltī: Rīgās kārōtā V. Šchīrās ēērednīs Īh. Štūdē un Keepājās kārōtā — Drānštīs weens otrā weetā; Wīdīsemēs gūbernās wāldēs pīlfehstū leetu kōmīfjās ēērednīs Mārīfāfštīs uf Wīdīsemēs gūbernātōrā kārējū.

Ātlāīfī nō deenēstā: uf pašchū lūhgūmū — Keepājās pašā-telegrafā kārōtā ēērednīs: IV. Šchīrās Sēlēnā Wēfēl un VI. Šchīrās Kf. Nēīmāns; uf pašchā lūhgūmū mešč-fūngā pāhštīgš J. Pērwē; Līsumās mūfšchās polītījās preefšchāhwhīs J. Tāhlfēmīs atēlētīs nō amātā.

b) Bālītījās nōtīfūmī.

Pāgāfā fkolotājīs. Sem schāhdā wīrwāfštā mūmīs nō lāuteem pēefūbtītīs sefōschās āpžēejūmīs, kūrū jāu-tājūmā wīspūfējās apstātīfchānās noluhkā nōdrūfāfām. Rāfšīs fān: Bīl beeschī gān nēfīrd schēhōjāmēes, lā pā-gāfštī mātērīālā fīnā appeeschōt fāwūs darbīneekūs-fkolotājūs un pāgāfū aīstāhweem īfāzītīs pābrmētūmīs, lā wīnī fkolotājū jāu tā nēleelās ālgās wehl fātnāpīnōt. Bīl beeschī

dišhwot. — g. ušchām rotam atrahušchi Latweešchi totī abtri eeguht meš gabalus, cetaisa mešchās laukus un dabrus un ar sawu nenogurtošo darbiu tee pehž 3—4 gabeer til labi apgabdati, zil labi ween winu mafas meš gaber to atkauj, Neween ar sawu strahdbi, bet ari ar to, a Latweešchi latru semes gabalini prot labi leetā līt, tee fajet pee weetejeem eedšhwotajeem brihnumus. Zi Latweešchi galwenais eenehmumu awots wis nemehd'buht semlopiba, bet loplopiba, kura teem atmet labu p. u. Starp Latweešchiem sche netruhtsi ari amatneeku in žitu strahdneeku, kuri pee muišchneeksem nopelna labu grafi. Ar Kreeweem Latweešchi fateel labi: Latweešchi sche atrahot gan sahla baiditees, ka starp wineem un Kreewu semneeksem neišjekas bešgaligās kildas, bet schabdas baides libdš schim iſrahdbijās par glušchi ne- bōmatām.

Latweešchi gan fewischi laipni neapeetas ar weetejo semneeku lopineem, tad tee kaitē winu druwwam un pšwam, bet schi leeta totī reti nahš teefas preeščhā, ta meerigi top iſſchirta, tā ta nekahdas leelas atreebibas juhtas newar iſjeltees. Iſhī fatot, Latweešchi ir Kreewu labalee kaimini, kaut gan wini atrahušchi leetā ſkaitā, Kreewu ſaimneezibai iſrahdbijūšchēs daščhā ſinā kaitigi. Schi leeta tahda, ka ſchejeenes Kreewu semneeku semes datas naw — tās pehž winu paraščas apſtrahdbajot, peeteelofchi leelas preeščhā ſaimneezibu uſturuščhānas žaur ſemfopibst, tadeht ſemneeksem no ſaimini muišchi iſpaſchneeksem janomā semes apſtrahdbāšana. Schahda nomāšana nu libdš ſchim bija lehta. Ari semes nopirščhāna bija weegla, bet tagad muišchneeki praša 80—100 rbl. par deſetinu, tur agrak, ka it iſpaſchi Koſchurinas 52 ſaimneeki pirta par 20 rbl. deſetinu. Latweešchi wiſus semes gabalus, tas eeneſigali un kuruš semneekem iſnomaja par ganibam, na- pirtuſchi par dšimtu. Daudž weetas wairs nekahdas muiš- ſchās semes naw. Un ir ſahdbiſchās las ſenaki bija turi- gas, tagad nabagas. Tadeht ka Latweešchi nopirtuſchēs semes, kur seme wehl dabujama. Weetejeem ſemneekem ta naw weegli ſafneedsama, tadeht ka nomas naušas augſtāšas tapuſchās. — Luteranus to mahjitijs, kuruſch dišhwot Smolenskā, apmeklē par gadu rei.

Kalniņu Jānis.

No Vermas. Kahdā ſahdbiſchā trihs ſtuki, no kuruš weenai bija titai 14 gabi, weenās mahjās buh- damaš, gaidija atrahšam tahdu ſehnu. Gribedamaš pa- ſojot jaunō ſehnu, winas pazehla wahlu no pagrūhdas, blakus kraſhij un noſehdās ap ſcho bedri. Kad jehns ſaſweizinajās ar ſtukeem, weena no pehdejām pagrūhda winu, tā ta wiſch eekritā pagrābā un pret atmeni galwu til ſtipri ſadauſija, ka uš weetas bija pagalam. Štuki ſamās iſbailēs eekſtura kraſhni un tani eebahja nelaimigo jauneki. Semneeki drihs pamanija ſawado duhmu no- kraſhu, kuri pazehlās no ſturſtēna un ſahla dauſitees pee durwim, bet neweens winus nelaida eekščhā. Durwis uš- lauſa un parahdbiās breesmigais ſtais: kwehloſchajā kraſhni dega žilweeta libšis; lahjās karajās druſtu ahra no kraſhns; uš ſola tibri ſaſtinguſchās ſehdeja wiſas trihs draudšenes. Winas bija it la jehgu ſaudejuſchās un atbildes nekahdas no winām newarejo dabūt.

Par ſas Archangelſkās Latweešchiem muſi- ratſta, ka garigā ſinā teem eetot deesgan behdigi. No jau- nekseem un jauneltem, tas eſwehſiſchānas mahjibā ejot zil daščs labš nemahlot ne laſt. Mahjitijsam S. Igm eſot titai reitumis eſpehčhams apmeklet Archangelſkās Lat- weeſchus. Ne-efot ari lahga telpu deewwahrdū noturu- ſchānai. Waſaru wehl labā laikā tā nekā warot iſiſt, bet ſeemā telpas, kuruš mahjitijsam janoturu deewwahrdū, eſot til ſnapas, ka waitareem žilweekem tanis fajot galšs pa- leelot totī ſpeediģs, tā ta daſchēem neſpehžigateem uſnahlot gihbonis.

Wiltota wanqueeziba. Ko wiſu gan muſhu laitoš newilto! Lai paſlauſimees titai ſeloſcho notikumū, kuru aſſahſta leelata doſa Deenwiduš-Kreewijās laikraſhī: lahda bogata, bet paſtaya Deenwiduš-Kreewijās leelgrunt- neela mahša nodarbojas Džilſkās teatri un ſafneeguſe jau deesgan labu mahſtēnezes ſlawu. — Neſen nu brahliš dabun no lahda mahſas ſtatuweš beedra wehſtuli, kuruš tam paſino, ka mahša libdš ar diweem žiteem attereem deuwis reiš aiſ pilſehšas ſatumōš un ka teem uſbrukuſe tur raſbaineeku banda, aiſweeduſe mahſu libdš un praſot par winu 3000 rubtu atpirščhānas naušas. — Šchis wehšis pateeſbu oſpelejinaja ſtābt peeliſta mahſas rofu ra- ſtiti ſihmite, kuruš ta brahliš gauſchi lahdbi gahbt winas dšiw- wibu, jo tiſlihdš brahliš ſonehčhotees iſmahſat no rajba- neeksem praſito ſumu, un greeſiſchotees pee poližijas, tad laundari netil ween iſſeewidſchot uš zela mahſas meeſas ar nožirſtu galwu, bet ari atreebſchotees wehlaſt pee paſcha brahļa. Mahſas beedrus, žitūs attereus raſbaineeki eſot titai tadeht ween palaiduſchi wakā, lai wini waretu noneſt ſinamo naušas ſumu. Mahſu aſſiſahwot weens no ſcheem godigeem "lawaleereem" eewainotis galwā un otriš dabujis tahdu ſwehleeņu pa galwu, ka ſaudejis ſamanu. — Leel- grunteekam nenahja ne prahtā, ka wehšis iſdomata. Tas dewās tuhlin uš žilſiſu, ušmekleja tur abus attereus, mahſas laupiſchānas "azu leezineekuš" un noſlauſiģās wehl reiſi winu ſchaufmigā uſbrukuma tehojumā un mahſas bihſtamā ſahwotka noſchēhloſchānā. Abi fungi darija ſawam ama- tam godu — tee ſpehleja ſawas lomas ka peeklahjās. . . Tee dewa tam ſchahdbus tahdus padomus, lahdejadi mahſu gahbt bej naušas mahſaſchānas. Bet brahļa ſehs pateel brahļa ſehs: ta baldijās, ka raſbaineeki ſawus draudus teecham iſpildis, ja naudu tuhlin neſamalkas. . . Iſwitzijs iſ labatas libdš panemotis 3 tuhſtoſchus toš eeddō ſawas mahſas duhſchigajeem aiſſahwjeem un lahdbi ar "iſpirk- ſchāna" paſteigtees. . . Abi "lawaleeri" aiſjeet. — Walarā leelgrunteekam peenes no mahſas ſeloſcho wehſtuli: "Dabr- gais brahli! Beeddō mums muſhu wiltibu! Tas bija wee- nigais libdšjeſtis, lai iſdabutu no Terim tahdu ſuminiu preeščhā tahju iſdeewumeem. Lai nu gan ſawom "glahbe- jam" newaru wiſepahr diſhwidu pateitees, tad tatiſchu man winām ween japateijas par ſawu laimi." — Drihs pehž tam — tad pirmās duſmas iſnerotam brahlim bija pabr- gahjuſchās — eerodās ari pate mahſa pawabita no abeem lawaleereem un metās brahlim ap kaſtu. — Kahdu gihmi brahliš tatiſija — laikraſhī deemeſchēhli neſino. — Titai tas peehſimeis, ka weens no abeem attereem bijis wina mahſas

lihgawainis un otriš pehdeja ſehs draugs. — Leeta warea nemt ari žitadu wirjeenu — warea beigtees teefas preeščhā. A. W.

Sibirijas iſpehſiſchānas etnografiſtā ſinā Amerikāni iſſuhſis eſpedižiju, kura ſcha gaba 1. dežembri, Bogoraja un Jocheſonu Igu. waldbihā doſees zehs. Pirmajam lungam buhš japawada 12—15 mehneſchi Iſchultſchu puſkālā un otrajam tilpat ilgs laiks jauodſihwo ſtarp Koraleem. Sawahſtais etnografiſtais materijs buhš ja-apſtrahdbā Amerikā. Pehneeki dabū 100 dollaru (ap 200 r.) pa mehneſi. — Sibirija ir intereſanta etnografiſtā ſinā, jo tur diſhwo daſchadās tautinās jau no ſeſeneem laikeem un ari eenažjei no žitureenes ſem weetejo apſtahſtu weida peenehmušchi ſawadaš eeraſchās, kuruš teel ſingri eewehrotas tā žituru litumi. Un ſchis eeraſchās iſpilda ſawā ſinā ari ſitumu, bet totī dabju litumu weetu. Tas it iſpaſchi ſakams par taigas apdſihwotajeem, kuri pa leelai daļai nodarbojas ar ſelta meſleſchānu Amuras apgabālā ween tahdu launū — lupiku — ſtrahdbā tahdi 6000. Amuras taiga mudſch no laudim, daudž ſelta teel eeguhts, bet neweens neſin, tā un tur tas paleel, ſpirts tur ſtraumem pluhſt un pa wakarēem pee ſahrū gaſmas, druhmaju eglu meſhu ehnā, ſkon deſmitām harmoniſu un wijotū un taigu dſeeſmas. Diſhwo, it la paſaulē nebuhtu nekahdas wal- dibas. Un tur tad ari tahdai buht taigā? Iſkweens met liſhtumu apwidum, kur ſtrahdbā lupiki. Taigā tapat ka Kalifornijā, rakſta "Amy. Pastera", walda Lintſchā teefa. Tur bijuſchi peem. tahdi gadijumi: weens peehſehris lupikis ſautamees otram iſdauſa ſobu. Wiſi topā noſpreeſch, ka turpat uš pehdam opwainotais apwainotajam ſobu iſſitiš ar ahmaru. Bija leelas meſas, ſamehr ſchahdu ſpreedumu atzehla un lahwa abeem lawſchiteem ar meeru iſlihg. Par ſahdbiſtu noſpreeſch tahdu pehreem, ka neweens ahrišs neſahſiſchēs. Un neweenam tur ari ahriſta newajaga: ſataš ahriſchās titai ar ſpirtu, ſarſaneem pipareem un ſahli. Ja lahds wiltigi apmelo waj nodō beedrus, tas weenlahriſchi bej wehšis nojuhd waj ari žiteem par beedinajumu no ta atrod titai lahju ween. Un pee tam neweens newar atrahš ſpreeduma iſpilditaju un pateeſbu ari neweens neiſpehſi. Ja lahds lupikis ſchuhpo un ſlisko, to padſen no ſehſtānes (weeta, kur metlē ſeltu). Seemeetes ſeltānes nemehdš peelaſt un ja tāš tur eekulas, tad par palaidnibu dabū riſhſtes. Un palaidniba naw atſauta, jo žaur to želās kildas un nepatiſchānas un tapehž — ja jau ne wiſeem, tad neweenam — ſeemeetes padſen iſ taigas. Wiſepahrim taigu eeraſchu liſtumōš iſhneniba ir titai 3 panti: I. — uš ledu! t. i. iſpehrt, II. — uš ledu un ahra, t. i. iſpehrt un padſiht, un III. — apſegt, t. i. nobeigt, noſſit. Par ſiſtu uſweidibu un peedaſiſtu nenotura nekahdu teefu, wainigais dabū titai ſlahju briedinajumu pehž wairaku žilweetu notehmuma. Wiſbeehchal teefai nahſas iſpreeſt par ſauſchānos, par ſrihdu bedru deht, par ſahdbiſam. — Bet nepaees wairs ilgi gabl un Sibirijas taigās waldis pawiſam žitada ſahrtiba, žitada diſhwe un wiſas leelās pabrogroſbas iſdāris Sibirijas miſiſtais diſelſchēs, tā to jau tagad warom redset Reetum-Sibirijā. Remſim peem. peenſaimneezibu, par kuru peenſaimneezibas iſſlahdbē Peterburgā Džulijſchā lgs tureja preeščhāſumū. Peenſaimneezibas paſahſas wiſpirmis paſahdbiſas Kurgand, tur pirma tita eewiſtoja Kreewu, tad Danu moderneeziba, kuruš drihs ween ſeloja weſela rinda žitu. Peenſaimneeziba leeliſti peenehmās, tā ka tagad jau igadus iſ Sibirijas uš Eiropu iſwed 500,000 pudu ſweeſta. It ſewiſchi nopelni pee Sibirijas peenſaimneezibas atihſiſchānas peekriht Palliſena ſirmai, kuru žihtigi pabalija raſchotajus. Moderneezibu Sibirijā gaida leela nahlotne, lopi tur labi, ehdamais kreetns un eedšhwotaji ari deesgan apſehrigi un turigi. Weenigais ſawetiš ir laba uhdena truſtumš, tapat ari wajaga kreetnu moderneku. Kreetni moderneki Sibirijā dabū leelas algas. Ja netruhtu mahjitu peenſaimneeku, tad Sibirijā jau tagad buhtu ar moderneezibam ſehſim apſehja. Saprotams, ka wiſa peenſaimneeziba tur wehl ir totī weentahriſcha, bet ar laiku wiſs groſſiees. Tagad gan daſchi wehl baidas, ka Sibirijas ſweeſts titai nekaitetu Kreewu ſweeſta ſlawai.

No Rīgas.

V. wiſpahreje Latweeſchu dſeedaſchānas ſwehſki Rīgā 1901. g.? Dſeedaſchānas beedriba "Nota" treſchdeen, 20. oktobri bija ſariſhojuſe tehjas wa- ſaru, uš kuru bija eeluhgti Rīgas Latweeſchu beedribu preeščhneeki un Latweeſchu laikraſtju redaktori. Uš deenas ſahrtibas bija: waj neſwinet 1901. gadā V. Latweeſchu wiſpahrejoš dſeedaſchānas ſwehſtus? Iſzehlās diſhwās debates, kuruš ilga lahdas 4—5 ſtundas. — Sihwi pret V. wiſpahrejeem Latweeſchu dſeed. ſwehſteem 1901. gadā uſſtahjās Rīgas Latweeſchu beedribas preeščhneeki, ſweh- rināis adwokatš Fr. Groſswalds, ſwehrināis adwokatš Fr. Weinbergs, "Baltijas Wehſteſcha" un "Baltš" redak- torš cand. jur. A. Webers, mahju iſpaſchneekišs Fr. Bergs, Auſtruma lihdſtrahdneekišs Ahronu Matišs un wehl daſchi žiti ſungji, kuri aiſrahdbija uš grūteem laikeem un it iſpa- ſchaj uš to, ka Latweeſcheem nekahjotees Rīgas 700 jubile- ſchās gadā ſarihtot wiſpahrejuš dſeedaſchānas ſwehſtus, tauta to newehlotees, ka wiſpahreji dſeed. ſwehſti titu ſarihtoti Rīgas jubilejās gadā u. t. t. Preeščh ſwehſtu ſarihtloſchānas 1901. gadā ſtarp žiteem uſſtahjās it iſpaſchi muſſitas mahſtēneekišs Wiegneru Cenišs, redaktorš Dr. phil. P. Salits un raſtneekišs Auguſtš Deglawš, kuri aiſrahdbija, ka tautā walda ſajuhſmiba preeščh dſeedaſchānas ſwehſ- teem 1901. gadā, jo tad iſnahlt totī praktiſki tahdus ſwehſtus ſarihtot u. t. t. Nahloſchā numurā raſš paſneeg- ſim par ſcho ſapulži un debatem ſihlalaš ſinaš. Debates, tā liſas, negribeja nemas mitetees. Te pazehlās Salits un aiſrahdbija, ka runats nu buhtot deesgan, tā warot ſalmus draht waj wiſu nakti un tilpat ne pee lahda gala ſpreeduma neiſchot. Tautas griba un wehſchānas ſahra ſinā eſot laiſſina un tad ari jacewehro. Wiſch, ja iſ- rahdbitos, ka tauta pret dſeed. ſwehſtu ſarihtloſchānu 1901. gadā pa ruhpeezibas iſſtahdes laiku, bej kautre- ſchānas padſchotees tautas gribai un tureſchot ſwehſtu tautas wehſchānos, bet ja iſrahdbitos, ka tautā ſajuhſmiba preeščh dſeedaſchānas ſwehſteem 1901. gadā, tad lai tapat tautas gribai padōbotes wiſi dſeed. ſwehſtu pretineeki.

Kā nu iſſinat, lahdam domam tautā pahriſwars? Weens ſapulže iſtežees, ka tautai totī nepatiſtu, ja 1901. gadā ſarihtotu dſeed. ſwehſtus, wiſch, perſonigi gan domajot, ka tautā waldot ſajuhſmiba preeščh dſeed. ſwehſtu ſariht- loſchānas 1901. g., jo ruhpeezibas iſſtahdes laikā tas buhtu totī praktiſti un ari dſeed. mahſiſas weizinaſchānas noluhkā derigi ſwehſtus ſarihtot iſſahdōš laikmeidōš. Kahdai beedribai nu wajadsetot ſertees pee darba: 1) peepraſit, waj raſtoš peeteelofchi garantu, ja waldbiba aikautu ſwehſ- tus ſarihtot — un 2) peepraſit lauku beedribu preeščh- neeksem — toru dirigenteem, waj tee peedalaš, un ja, tad ar apmehrām žil leelu ſtāitu dſeedataju? — Janoſchēhlot, ka Rīgas Latw. beedribas runas wiſri noſpreeduſchi — ſwehſtus neſwinet, jo tad Rīgas Latw. beedriba to waretu iſdārit. — Atleelot Peterburgas Ahriģas dſeedaſchānas beedriba, kuruš preeščhneezibai wiſch eeteiſtot ſcho leetu tapehž nemt ſawās rolaš. Wiſch, runatajs, wehlotees iſ- ſinat piſnu ſtāidribu un pateeſbu par to, lahdas domas par dſeed. ſwehſtu ſarihtloſchānu waldot paſchā tautā un tapehž ſchait ſawai dšinai labpraht gribot neſt upurus un uſnemotees wiſus iſdeewumus, las želtos žaur tahdu pee- praſchānu un ſchim mehſim par labu ſeebōjot libdš 200 rubtu leelu ſumu. — Un ja iſrahdbitos, ka tautā walda ſajuhſmiba preeščh dſeedaſchānas ſwehſtu ſarihtloſchānas 1901. gadā, tad wiſch, Salits, tiſlihdš buhſchot dabuta wajadſiģa Auguſtšs Waldbiſas attauja preeščh ſwehſta ſarihtloſchānas, no ſawas puſes garantejot 1000 (tuhſtoſch rubtu), kuru ſumu (1000 rbl.) wiſch pehž ſwehſtu aikaujas dabuſchānas eſot gatawš, kuruš bihdi eemalkat, un wiſch eſot pahleezinats, ka bej wina ari žitu garantu netruhſchot. Iſkweens, ſam ruhpot wiſ- pahreja tautas leeta, lai ſcho leetu pehž ſaweeem ſpeheem pabalſtot. — Peterburgas Ahriģas dſeed. beedribas preeščh- neekišs Pawara lgs peedahwajumu ar pateižibu peenehma. Weenojās tan ſinā, ka wehſtules, pehž atbildem lauku beedribam un koreem iſſuhſis Peterburgas Ahriģas dſeed. beedriba. Peterburgas Ahriģas dſeedaſchānas beedribas preeščhneeziba, žil mums ſinams, ari jau ſchint noluhkā greeſuſes pee lauku beedribam. Ja lahda beedriba — dſeeda- taju toris — nebuhtu dabujis uſajinajuma adreſes neſina- ſchānas deht, tad tee teel luhgti ſawas domas dſeed. ſwehſtu leetā drihſumā iſſahit wehſtule Rīgas Peterburgas Ahriģas dſeedaſchānas beedribas preeščhneela Pawara Igm, Rīgā, Stabu eelā № 57. Tā tad materialā ſinā preeščh ſwehſteem pirmāis ſuhra atmens buhtu liſis un žazere, ka ari drihſi ween ſanahšs pahrejas ſumās. Tiſlihdš no dſeedataju koreem un beedribam buhš peenahluſchās atbildes tahdā mehra, ka par winu peedaliſchānos jau warēs dabūt pahriſtatu, Peterburgas Ahriģas dſeedaſchānas beedriba ſarihtos atkal tehjas wakarū, uš kuru eeluhģs wiſus leetas intereſentus pahrunat tahlatos ſofus.

Tā tad V. wiſpahrejo dſeedaſchānas ſwehſtu ſariht- loſchāna waj neſarihtloſchāna atronas ſchimbrihſcham paſchāz tautas rolaš.

Rīgas Latweeſchu teatri iſrahdbis: treſchdeen, 27. oktobri: Roberiģa Benediģa iſku ſawu "Sahhigot ſahli".

Rīgas ſabrikam uš ſaantſchu miniſtra rihtojumu ſabriku iſpektors peeſuhſija ſeloſchus jautajumus: Waj pee ſabrikas jau paſtahbu ſkola? Kā ta eerihtota? Kahdi tru- ſtumi waj lahdi labumi ir ſkolai, tahdas ſekmes pamano- mas pee ſkoloneem? No kahdeem lihdſjekseem ſkola teel uſ- tureta? Waj ſkoloneem jamāſſa par mahjibu waj ta ir par briedhu? Žil leela ir mahſa? Šaded iſpektoram buhtu ai ſina, pee kuruš ſabrikam nodomats eerihtot ſkolu. Fabriku ſkolam buhtu tas uſdeewums, mahjiti neween behrnūs, bet ari pe- anguſchus, kuri ari buhtu ſagatawojami preeščh weena waj otra fabrikā ſtrahdbajama darba. Fabriku ſkolas nodomats eerihtot weentahriſchās ar diwān nodalam un weenu papildu nodatu, kur ſabriku meſtari ſkoloneem eerahditu toš darbus, kuruš ſtrahdbā taiš ſabrikās, pee kuruš ſkola paſtahw. Žaur tahdam ſkolam Rīgas ſabriku ſtrahdneeksem buhtu iſdemiba eepaſihtees un peejawinatees wajadſiģo teknifko iſgluhtibu. Pehdeja laikā Rīgā dibinatas lahdas 30 aģiju beedribas, pawiſam topā ar lahdeem 22 miſj. rubtu leelu pamatu kapitālu. Pee tam Rīgā bija preeščh 10 gadeem 17,000 fa- brikas ſtrahdneeku, 1897. gadā ſchis ſkaitis jau bija pee- audſis libdš 35,000 un tagad tas laikam jau ſneedſas libdš 40,000.

Traki ſuni ſchogad nebeedeja Rīdſneekuš ween; Miſſiſas eedſihwotajeem ſchait ſinā nekahjās daudš labaki. Šhā laikā traki ſuni tur ſakōdija 15 žilwekus, kuri wiſi bija ja-aiſſuhta uš Wilnas bakteriologiſko ſtažiju, lai winus tur ahriſtetu pehž Paſtera metodeš. Un Aikwas bakterio- logiſtā iſtitutā titai neſen wehl ahriſchās 115 no traſkeem ſuneem ſaſoſi žilweki, ſlāits tahdu ſchis iſtitutis wehl nekah- nebija peerehſeſis. Kā jau daudſreſi tika aiſrahdbiſis laikraſtōš, Rīgā ſaſoſto ſlāits ari nebija mafais, un tad ſahra pret ſuneem uſſtahtees ſingraſi, tad tomehr daſchi pahreleku ſchēhſehdigi žilwejini ſchais ſokos eeraudſija titai weltigu neſchēhlibu pret lopineem, ſamehr žilweekem draudōſchās beehſmas tee pawiſam aiſmirſja.

Dſelſželo katastrofa. Ka weetees Kreewu laik- raſti ſino, tad iſgahjuſcho peekſdeen piſt. 5 pehž puſdēnas uš Rīgas-Draſs dſelſžeta raunſchēhſtājšas loſomotiwās walbitajs F. ſawu darſchānu pehž uš briedhi nolahpis no maſchinas un to aſtahjis kraſtūra G. waldbā. Pehdejais, gribedams iſrahdbit ſawu gudribu, palaidis wafa regulotaru un wiſžeens nu ſahjis eet ar wiſu ſpehlu. Pamanijis beidſot ka wais nebušs labi, G. dewis pretſpehlu, pee lam tcezeens bijis til leelš, ka kraſturiš un wehl lahds apſchpotaš noſkrituſchi no maſchinas. Wiſžeens nu gluſchi bej wadibās ſrehejis atpalaſ uš raunſchēhſtāžiju, kur tas uſſtrehejis wiſu otram brauģenam. Pee tam ſtipri ap- ſlahdetas abas loſomotiwās un 4 pretſchu wagoni. E- wainotis tita neween wainigais G., bet ari otras maſchinas waditajs Dwertſchento dabuja weeglaſas bruhžes.

Atlaujas dabujuſchi no Wiſſemeš gubernato: a: Strauģis un Krūmimſch — jo turpmal turet Windelbandta ſoku ſahgetawu Saſalā; Neſadomowš — jo turpmal turet Winberga pirti un ſudmalas ar trawku dšinekli, Leelā Maſ- ſawas un Smolenskās eelā; M. Martuſs un M. Giſſ- mans — atlahot otru grahmatu turgotawu Eſiģaſa eelā Nr. 24; N. Indrans — Eirſes Dſoſſalnu mahjās atwehrt fotograſiſtu darbniju un iſdarit wiſur pa Wiſſemi noſoto- graſejumus.

Grahmatu galds.

Nedafizijai pēsuhtita šahada jauna grahmata:

Berga Basara Kalendars 1900. gadam. Ištots no Ar. Berga. J. Brigabera generalomijā, Rigā.

Rugņeezība.

Sinas par Latveešu fugeem. Morgenstern, kapt.?, no Murmanu peektastes, Baltā jūbrā, ar sablitu siņu lahdinu braudams, 16 okt. egahjis Peterburgā. Peħz saduršānās gabijuma, tvaifons Genova, kapt. Brathens, pēdabwajis Widjen.needu fūgim Rigā sawu palihdšibū, turu tomehr tāš nāv peenehmis, zeriā pats saweem spēleem sasnēgt Kristiansandu, fūgu saduršānās notifuse starp pulst. 7 un 8 watarā, 9. oktobri. No Fredrištades wehsta no 13. (25.) okt., la ar Rigu saduršānās fūgis bijis Marie, kapt. Bruns, želā no Sunderlandes us Londonu; Marijai apstahdetas stutes un žitas fūga dakas, talab fūgis isfrauschet sabdu lahina dala, lai waretu Ring's werstā islabot apstahdejumas. Tā sino „Gamb. Wörsehballe“, bet „Ship Gaz.“ wehsta, la tvaifons Maria sadubrees ar (Kurfemneeku) fūgi Ernst David, un peħz tam, tad fūgis Maria Eseneras reidā islabojis apstahdejumas 10. (22.) okt. turpinajis ujnemto žeku no Sundswales us Londonu; bet jau nabloschā deenā stipras wehtras laita fūgim Maria noplehsti pagaidu islabojumi, talab tas metis enkuru 12. (24.) okt. pee Fredrištades. Jupitera lahbinš, fursch bijis pee Trindelenes fehta, pee Laesofo, par to jau sinots, teetot iskrauts Esenerē. Pollux, kapt. Grihwans, 14. sept. Miramichi, Brasiliā, atstahdams, 16. okt. sasnēdšis Limerika. Lilly, kapt. Piita?, 17. okt. atstahjis Wrangemouth, us Deepaju bodamees. Neptun, kapt. Soots, 9. okt. no Brangemoutas us Wenkipili isbraudams, 17. okt. gahjis Esenerē garam. Sibens, kapt. Weinbergs, no 7. okt. želā no Whitestades, 16. okt. eegrefoes Portlandē, turu atfal atstahjis, us Londonu (Cardiff?) bodamees. Austrā, kapt. Drehfinich, 18. okt. atstahjis Barry, us Maranhamu, Brasiliā, eedams. (B. W.)

No ahrsemem.

Kara sinās. Šis ahrsemem mums Dr. R. W. raksta: Nalā pedbeža nedetā notikuschās swarigas žibnās starp Angleem un Bureem. Šā sinās, tad Angli sawu 70 werstes garo kara spēhla liniju bija sabluschi sawilkt isfatu, jo redseja, la tabdejadi Buri tos warēs atgreest no sawstarpējas satifsmes un safaut. Ar leeleem grubtumeem, 3 deenas un nakts pa leetu ejot, generāla Zula pulsteem isdewās no Glento-Dundi atlabhtees lihds Labifmisai, kur tas saweenojās ar generāla Weita pulsteem. Angli nu Labifmisā bija ap 12—13,000, bet teem us peħdam staidās pakaf ar Buru pulsi, kuri drihs eeslehdja Labifmisu no 3 pusem. Tā pat jau sinots, la Buri Anglus pilnigi eeslehgusch, atgreestoti no satifsmes ar Kōlonso-Pitermariburgu (lihds turenei pa dšelskežu 150 werstes), bet šchis sinās nelsrahbijās par paterfām; azim redstot ar Bureem nenahjās weegli pa no leetus ismirkuscheem mahlu žekeem peewest leelgabalus un peegahdat munižiju un bes peeteefoscha staita leelgabalu tee newareja eedroschinatees mehginat eesleht Anglus. Te Anglu wadonis generalis Weits nospredis atbihdit Burus sawā kreisā spahna puse drustu atpakaf, tas isfuhijis 2 bataljonus lahneeku ar weenu talnu bateriju, lai enem Lengs-Mel aisu. Angli watarā isgahjuschi is Labifmisas, nešt tabu želā teem tuhli gabijuses nelaimē: no lahda kalna nowehluschees wairat leeli semes atmini, sigecheft, ar fureem bijusch, aissuhgti leelgabalu un munižijas rati, fabadijuschees un eesahluschi fteet — aistrehjuschi trakodami lihds pat Buru preefschpultu waktneelem, kuri protams par lahdu nezeretu brangu laupijumu, la jadowā, leeliski nospredjās. Angli nu palifuschi bes leelgabaleem un peeteefoschās munižijas, bet newerwuschees wis atpakaf, tas tatschu lahda stahwofli buhtu tas gudratās, bet gahjuschi turedamees pee reis dabutās pawehles besbehdigi us preefschu, usfrufusch, ari lahdam Buru preefschpultam, fursch sahjis akahptees. Bet šchi akahpšānās notifuse itai tapeħz, lai Anglus ewiwinatu lamatās, Angli firdigi pakaf dšhdamees peepesch atraduschees starp diwām ugunim. Angli gan firdigi turejuschees, tomehr jaldati munižiju drihs bijusch isfahwusch — Buri turpretim labi aissargatās possijās ais leeleem amineem un stintim aisslehpuschees breesmigi apshadibuschi Anglus. Tahdejadi Angleem nelas žits neahjees, la padotees — ttdauds tee wehl isfuhguschees, lai teem atkau aissuhiti tā fukto „parlamenteru“ pee generāla Weita, las lai isstaidrotu, tapeħz tee padewuschees un luhgtu palihgus, tos lai palihdsetu aprakt to kreituschos beedrus. No tā redjams, žil ofinaina bijufe žihna, žil Angleem nebuhš bijis ar sawām ofnim isfamafšā wimu koloniju ministra Schemberlena selta lahriba! Par sawan-goto staitu eesahlumā daschās awifes sinoja, la to bijusch 2000, bet peħz generalis Weits telegrafeja, la itai 1000 Anglu padewuschees. War jau buht, la abām sinām taisniba: 2000 buhs isgahjuschi is Labifmisas, 1000 kreituschu un atlituschais 1000 padewees. Katrā sinā generalis Weits nelefas buht isfrais wihš farā pret Bureem. Weits agrat žihniees pee Indijas robeščam pret Afriidjeem — bet ar šcheem pusmeščoneem tatschu buhs bijis weeglat ir stahwōs talnōs žihnitees — Weits warbuht newareja i eedomatees, la Buri spēħ isnihinat leelatu Anglu pulzinu, žitabi tas tatschu til besbehdigi nebuhtu warejis isfahiti pa tahnu no Labifmisas pulstas, bes pabalsta un to muguras aissardšibas. Anglu awifes gan drustu nepatistami sajucht scho Buru uswaru, bet tomehr lepi isfatas, la pabris tuhstois wihru wairat waj masaf nelo nenofshmejet — ihstā žihna wehl eesahpotees itai tab, tad buhshot nowesti tee 50,000 Anglu jaldati Nalā, las paškulait isfuhiti is Anglijas. Pasarpam Angli zehluschi Durbanā labu teesu kara fūgu leelgabalu no saweem kara fugeem malā, lai tos steigšchus nosuhitiit us Pitermariburgu, kur tee noderetu preefsch apzeetinajumeem, ja Bureem isdotos warbuht notift lihds pat Pitermariburgai. Tapat teetot Darbana (Natalas ostas pilfehsta) apzeitinata ar fūgu leelgabalu palihdšibu. Žautajums nu, waj tee apmehtram 20,000 Buri eespeħs peefsch Labifmisā eeslehtos atlituschos 10,000 Anglus pee padoschānās, eekams peħdejem peenahf palihga pulsi is

Anglijas. Anglijā 20.—24. oktobri žeti fūgōs 17,000 wihri ar 2000 firgeem, tee peenahfs Durbanā 9.—13. nowembri, transporta fugeem, las tos weh, pawehleis furinat maščinas žil jaudas un nelur nepeestahf želā, lai jau abtral nobrauktu. Tā tad peħz 2 nedefam Anglu spēħi Nalā talā buhs dubultojuschees, peħz tahlatām 3 nedefam palifusch 4 reifes stipraki. Bureem katrā sinā toti isfanemās, ja tee grib atturetees pret Anglu pahrspeħtu.

Wahzija. Regaldot, nezerot Waldbas awifes isfludinajuschās jaunū kara stotes pawairoščānās projektū: stote noticajama ne us 19, la tas peħz pawahwoschā, 1898. gadā peenemtā isfuma, bet us 38. Galā jateelot ar fūgu isfuhwt lihds 1917. gadam. Konserwatiwās awifes planam stahw deegjan labwehligi pretim, itai tās negrib eelaissees us to, atwehlet wisas sumas ar reisi lihds 1917. gadam, bet la agrat — itgadus fewisčas sumas. Brihwprahitigās awifes turpretim toti ustraucas un isfatas, la waldbā lausufe wairdu, jo 1898. gadā ta apgalwojufe, la ta wairaf nepageħrešchet, itai tapeħz ari tautas weeneeku nams tai atwehleis stotes budschetu us 7 gadeem. Bet nu ta isfahidrotot, la buhwmaterials palijis dahgōs un la jau tapeħz ween nepeteelot ar agrat atwehleitām sumam. Bes tam kara fūgu staita pawairoščāna nelo nelihdšechot, jo žitas walstis ari tuhliit un wehl stiprakā mehtrā pawairoščot stoti. Us to nu konserwatiwee atbild, la tad jau katrā leetā sahšchet baiditees no ta, lo žitas walstis sajischet, tad it nelo wairis newarešchet eesahft. Galwenā leeta nu ta, la konserwatiwee žerē žaur jaunū stotes preefschlitumu aprakt Reinas-Elbes lanata projektū, wismaš tee stingri isstaidro, la tee gatawi nest upurus preefsch kara wajadšbam walstis labā, bet reist tatschu tad newarot paģehret wairat leetas. Bes tam ari konserwatiwee žerē, panahft labības muihu pa-augstinaschānu no 35 us 50 maršam par tonnu (no 28 us 40 fay. pudā), protams peħz žirdšneežības lihgtumu notezschānās 1903. gadā. Ari pret scho preefschlitumu brihwprahitigee toti nihi, tas postišchet Wahzu ruhņeezibu žaur to, la žitas walstis keršchtees pee „reprefaljam“ (spaidu lihdsfekteem), eesahšchet pret Wahziju „muitas faru“. Konserwatiweem tas lihri pa prahtam, tee peesihmē, la wajagot peekopt „eeschējo tirgu“, ja semfopeem buhšchet nauda, tee spēħchet eegahdatees wairat ruhņeežības raščojumūs. Žentra (latotu basnijās partijas) lapas lihds šchim wehl isfatas toti ašt pret jaunnodomato stotes pawairoščānu, bet jadowā, la žentris preeahpfees, itilihds la tam apsolis žitus labumus.

Franzija. Ari Parifē drihs (14. (2) nowembri) soħšfees atfal tautas weeneeku nama darbiba. Daschi jau parego tagadejai ministrijai ahtru galu un las pahstf Franzischu partijas buhščānās, tam tas naw netizami. Tomehr toti daudi atlarasees no ministrijās pašchās, ja ta teescham sinās usstahtees stingri, žels preefschā daschās sen nodomatas reforms nedofku sinā, tad warubht tautas weeneeki to ne-eedroschinasees gahst. Bet pašchā ministrija jau toti neweenadi elementi, kuri it weegli pee pirmā nopennā gahdžena war ašt sadurtees. Neise ar deputatu nama sehdem senats eesahfs teesaf sawehrejuschos pret pawahwoscho walstis lahrtibu. Derisdu, Aberu, Serenu, Dife. Franzischu nazionalistu (tautibneeku) awifes par Anglu nelaimi karā ar Bureem toti preezajās un peesihmē, la Franzischu waldbā glusch weliigi peelahpfees paschodas leetā. Radikalo (stingri brihwprahitigo) lapam atfal šchis eenalids pret Angleem pawisam naw pa prahtam, tee baidās, la nazionalisti sarihdšichot Franzischus pret Angleem karā un tad protams sagrahbšchet waldbū sawās rotās.

Spanija. Madridē parlamentis (tautas weeneeku nams) atlahstis. Notikuschās karstās debates. Nabaga Spanija! Daschi optimisti žereja, la peħz koloniju saudžuma Spāneeschu preefschfitees jo nopeetni sawu eeschējo, fainneežisko buhščānu laboschānai, bet to weetā redjams itai parastās wejās partiju žihnās.

Weefulis Wakar-Judija. 29. augustā (10. septembri) pa Wakar-Judijas salam ploščās breesmigs weefulis, wehtra, par kuru „Times“ is lahdas priwatas wehstules pasnees schahdas tuwatas sinās: „Nespeħju aprakstīt flatu, tas ir la lahds launs fapanis. Wispirms bija semes triħzes grubdeens (Winfentā), tad fūgi jubros lihzi norahwās no enkureem, daschi aispeldeja jūbrā, daschus isweeda malā. Arahščnās palmas, muhsu preeks un lepnams, pilnigi pasoudeja sawus kronus un tagad winas stahw la nejauti putnu beedefi. Iweenam leelalam kolam noluhša wiš sari, trofuis bija neaprahstams. Bija, it la elle buhtu ja-aprafša: dunošča, fwiłpjošča laufona, tā la wiša pasale drebeja bailēs. Žits nefas isfahja sadirdams, la breesmigais weefulis. Tas nahza grubdeeneem, ar trafiktu sparū. Nabaga firgi bija pahrbijusches, triħjeja un par waru gribeja aishēgt. Ais baillem saudēju waj prahtu, bet deenestneeku deht wajadseja isfitees meeriģai. Ap pulstien 12 estahjās rahmums. Domajam, la nu jau weefulis buhs beidsees un isfihdam wiš is pagraba. Rahds breesmigs poss! Daiske dahst wiš bija nospoitiit un nelas žits nebija redjams, la kaltee lofu fumbri, falaustiti sari un pelefas, isrejoschās mahlonas. Tuhlin pamantijam, la diwi nami nospoitiit. Pa wišu laiku stipri lija. Š. teiza, la winam jadowotees us pilshtu, redset, žil leelis tur poss. Rahdu pusstundu wehlat atfal ufnahza tumsa un wehšču atpakaf, schoreis no deenwidus reetumeem; pirmo reisi tas puhta no feemetu austrumeem. Mehš atfal wiš staidamees pagrabā, pār mums nahza it la melns nakts spōks ar simlahri leelatu spēhlu neta agrat. Š. wehl nebija paspeħjis pilfehstā notuht un man wiša deht bija leelas raišes. Tā sehdejām lihds pulstien 5 un šchis laiks mums isfihās waj wefelu gabu garšč. Kad atfal isgahjam ahtrā, poss bija simlahrt leelaf. Magoniju tofu birse wiša bija noleeta pee semes. Kalnu gali wiš bija taiti. Š. man atjuhrtija lahdu šhmiti, la wiščā esot droščibā. Mahja nebija apgahsta, bet isstahjās, it la lahda straume to buhtu apskalojufe. Simteem žilweku isglahbusch itai dšihwibu un slapjās lupatas las mugurā. Dauds žilweku it la puschu pahrijisti, žiti faspaiditi la no granatu schahweeneem. Us ehtam naw wairis jumta, nešt us koleem faru. Man schket, la itai 6 ehtas palifuschās fweitās. Naw nemas pahrpilhejumūs tad faka, la wiša fala palifufe bes pajumtes. Par nahstotni neweens newdroščinajās domat.

Un kautini pašchi til weenaldfigi: tur wiš sehdeja sawā fatedrale lahda pelte, kamehr es pate nepahmu lahdu flotu, tad ari wimi notānejuschees sahba mā palihdset.”

3. (15.) septembri. Pagahjufe otra breesmiga deena deena tomehr wisfaunafis wehl itai lahla Sababujufe lahda pulzinu stahwneeku, dodos us Katiayu, mafu pilfehтели tur polijijas stahjā saraduschees ap 300 pilweku, farus wisas tura lahrtiba un fureem isdala wimu hdeenu polijijas weenigais polijists. Smala bija nesčpetawisfās notekas aisspundetas, atkritumi ischupās famesti un welas nenoposis no weefula laika. Laidis pašchi it neta agribeja darit, turigatee nebija kusfejusches un nami stahjeja wehl itai sešchi. Žau tā la tā šchi weeta ir purwais, bet tagad ta bija nepanesama. Mehginaju laudis apfak faunot, pate postdama netihrumūs. Rahdas minutes wehla sahba ari žiti strahdat, sababuju laikus un litu nowahlt nofštos lecpus pee malas. . . Pa weefula laiku lahdai feenwai norauta galwa, kuru atrada itai otrā deenā. Daschi laudis us patweħsmem atnahza glusch laiki.”

Sahba žita sinā no Barbadosas isfan schitā: „Kopsch pagahjis 1831. g. 11. augusts, Barbadosa naw peedšchwojufe lahdu breesmigu fihpu, la 29. augustā. Laiks jau wairaf deenas bija nepastahwigs un lija leetus. Bet barometrs palisa meeriģs un itai festdeenas watarā tas rahbija itwo weefuli. Kausofchee wehja grubdeeni to ari sinoja ap pulstien 7. Amerikas obserwators bija dewis sinu ostas eestahdem, ari fapteinēem bija peetodinat buht usmanigeem. Anglu kara fūgis „Alert“ 1/27 dewās jūbrā, lai isglahbtoz. Bet leelafā data Brijdšhtāunās eesfihwotaju un lauzineeku no tam neta nesinaja un 1/28 weefulis toz pahrsfēidja glusch nesagatawojuschos. Simteem žilweku bija isgahjuschi eepirctees preefsch fwehtdeenas. Regajis winus pahrsfēidja un peespeeda nalti pawadit pahrdotamās. Kas žitir neatrada patweħrumu, eehēģa nama koridoris un patrepēs. Weefulis ploščās lihds pulstien 4 fwehtdeenas rihstā. Wina spars noslabstams, la weefulis peezas minutes no weetas strehja lihds 100 werstju weenā stundā, las itaisfa 21 mahzinu smogu speedeenu us fwadratjollu. Weenreis pat isfihās, la weefulis puhlu no wisām pasales malam. Durwis un logus namōs tas isfraustija un la tuhstois nelabo wehtra draħšās eeschā, pee lam nami pašchi grihtojās la schuhputi. Balgi sibihi schahbijās pa padebescheem, apgaismodami melnās mahlonas wirs mums, kamehr gaisu pilbija peħrona buhščāna un jūbras kraħščāna. Peħdigi aisa deena, Brijdšhtāunās eesfihwotajeem rehgojās pretim postajcha. Gandrihs wiš toti bija apgahsti. Telefona stabi ar sawām simtam drahtem bija apweefsti. Wifur redseja fagrautis namus, jumpti bija noplōsti. Mehkina, la 150 žilweki dabujusch galu. Rahdā basnižā ween, tur jumptis eeguwa, nofšli 6 žilweki. Reshtaitami bija eewainoti, nameem, islabam, telefona stabeem gahschotees. Pawisam neredieis stas bija pee radēs, tur sadragati dauts fūgu. Weenā galā us labajeem sahneem guleja schoneris „Campania“, kreise fahni pagalam bija sadragati. Iwaifonim „Ida“ palatgals bija it la atschēlētis noft. „Elmo“ guleja us sahneem un bija sadawfētis drupu drupās. Pa starpam bija eespreeduschees atkritumi no fugeem un laiwam, wiš bija famehtats jutu jufam.”

Teesleetu nodala.

Teesleetu jautajumi un atbildes.

Jautajums. Waj pagasta waldei ir teesiba praft atlihdsinajumu no manās mahšās, kura bija wairat mehneschus sšimnizā, bes la pate buhtu wainiga pee sšimibās zehlona? Wina ir bahrene un atrodas toti truhžigōs apstahlōs; wina itai 16 gadus weja.

M. W. abonents N. 1660, L., Kurj.

Atbilde. Nolikumi par fabeedrišku lablahjibu Baltijas gubernās no 1866. g. 11. jun. jau nosafa, la katrai pagasta fabeedribat jaruhpejas par bahrinu a pagahdashchānu, kuri palifuschu bes palihga, par atrasteem beħrneem, masgadeneem, kuri naw spēħjigi strahdat, un tāpat par wisēem saweem loģekteem, kuri wezuma waj falkoptojuma deht nespeħi few maist pelnit un fureem naw issteneeku, nedš wezaku, nedš beħrau, kuri spēħj un kuri ir peespeesti winus usuret. Tāpat pagasta fabeedriba ir peespeesta ruhpetees par sawu truhžigu sšimneeku apgahdashchānu un ahrsteschānu (S 16). Scho pagasta fabeedribu peenahlumū wehl apstiprina nesenejs wal. senata uafas no 16./23. janw. 1896, N. 98/588, kuršč neatfauj astahf bes apgahdashchānās pagasta fabeedribas truhžigus loģekus, itai notieschāna par pabalsta lahrtu un leelum paleef pagasta weeneeku sapulzei. — Par pagasta waldes spreedumu war pahrsuhdset sema. leetu komisaram Juhju nepilngadejās mahšās aissbildnis. — Sšimibās zehlonis schini gadījumā nekriht swarā. —ns.

A. B., J. P., A. M. Bes schaubam Juhfu pahawiba un godprahtiba ir wetti walkata un žums jazešč leeli saudejumi tabeħt, la nenofshēdāt rakstisku lihgtumu. Bet tahdā lahrtā few palihdset, la Juhš domajat, naw eetejams, jo preteja puse, la stipratā, waretu Juhš ahtrat peespeest us lihgtuma ispidišchānu. Žums atleek itai fuhdjet pee teefas par saweem saudejumeem, ja Juhš ar leezineekem warat peerahdit sawu lihgtumu. —ns.

Mahwe žaur — laimi. Schahds behdigs atgabijums notizis Ealnowstas meestā. Tur dšihwojufe ar saweem 4 beħrneem nabaga atraitne deegjan truhžigos apstahlōs. Un te nu usreisi tai usmaidijufe laimes mahmina: ejot us pastu ta atradufe us eelas wihstoli. Usreij ta atradumu pazehlufe, pahstufe sem fegas un dewufes us mahjam. Mahjā pahrahkufe, ta attinufe sawu atradumu un palifufe la mehma no brihwneem: wihstoli bijufe nauda un wehrtšpapiru par leelu jo leelu sumu. Laimigā atraitne dewufes bes saweščānās ac wifu atradumu us polijiju. Bēlā tā satifufe lahdu pahstihamu padreščichu un luhgufe to nahft lihds us polijiju, jo — wihra galwa tal arween gudrata. Us polijiju ejot tee eerauga lahdu fūgu braujot. Tās isfatas toti ustraucis un stasas wisaplahrt it la lo melletu. — Pahreščichs apfura wimu un prafa, waj tas lo melletoj. Ja, šchis at-

bild, ka mellejot gan un proti — tam pasuduschi pasta nama turumā nauda un wehrtspapiri par kahdeem 30 tuhstofcheem rublu. — Atrabeja nu stahla, ka ta wina naudu atradufe. Wifš dodas uf pasta kantori, fur eeredni aplezina, ka naudas pasaudetajs, atrawinatš majors bijs teefcham schoodeen pasta kantori, fur tas fonehmis augščā mineto sumu. — Atraitne ir til neapdomiga, teifkim pat — mulke un atdod atradumu majoram, zeribā ka tas at- lishšinās winai pehž lřkuma un ismakšās turpat trešču datu. Bet majors isweļ is kabatas — weenu weenigu rubli un pasneebš to atraitnei. . . . Schis apstahliis, t. i. neapdomigā atraduma atdoščana atraitnei tā fehrās pee firds, ka ta mas deenu wehlat — nomirš. Bahrinu aifšibni ir gudrafi: tee eefneebš fuhdřibu pret majoru un praša behrnu labā no majora pilnu trešču datu no atrastās naudas, pawifam 12,800 rublu.

Pirmā instanže, Felisawedgradaš apgabala teefa fuh- dřibu atraida, tadehř ka netura pašču faktu, t. i. naudas atrastšanu par peerahditu. Dirā instanže, Dofesof teefu palata aifšit gan, ka nelaiša atraitne naudu pazeplufe, bet netura par peerahditu, ka aifšaini atradufchees wairaf lā 30,000 rublu, jo pehž pasaudetaja wahrdem tur biju- ņchi pawifam tifat 9754 rubli. No fcheem tad ari teefu palata peeprēešč bahrineem trešču datu, t. i. 3251 rubli. Bet waldoščais fenatš atron: 1) ka atradejam ja- dabun wifabā finā lřkumigā trešča dafa ari tad, kad pazeltā manta naw tikuše no- dota polizijai un pasaudetajš atradees bespolizijas melleščanas un 2) ka atra- duma wehrtiba nofpreeščama netif ween uf dokumentu peerahdijumu pamata, bet ari pehž leezineeku isfeifščanas un ka teefu palatai wajadsejis noklausitees no fuhdřetajem peewesto leezineeku isfei- tumus, žif dafš naudas un wehrtspapiru atradees aifšaini tobrihd, kad atraitne winu pazeplufe.

Zeram, ka jeen. lařitaji pee gadijuma scho fenata fpreedumu neaifmiršis.

Walšis is publikas.

Jeen. Dr. phil. B. Šalifča kungam

Rīgā.

Godatš kungs!

Samā laifā lařijām „Deenos Lapā“ Juhsu pro- pořiju 1901. gadā Rīgā fwinet V. Latweešču dfeefmu fwehtus.

Wehlat dabujām finat, ka Rigaš Latweešču bee- dribas runas wibri nofpreedufchi min. projektu at- raidit. Waj ta teefcham ir wifās tautas griba? Do- majam — ne!

Peeweendamees Juhsu preefchlitumam, mehš apalščā parafstijufchees garantejam fairis pa diwidefmit peeži (25) rubli na hloščo V. Latweešču dfeefmu un mu- ņitās iwehtu isde wumeem. Naudu uf Juhsu mahjeenu efam fatrā laifā gatodi eemafat.

Wehledamees no firds, laut wifās ištās Latweešču beedribas, wifa tauta weenoteem fpehkeem — fatts pehž fama fpehta — teizam no domu weijnatu, pabalřitu un laimigi galā wefšu, fimejamees

augřzeemibā Seminsku Martiņsch,
Ogu Krischus,
Seminsku Krischus.

Warschawā, 4. (16.) septembri 1899. gadā.

Red. p. e e s i h m e: Naudas eemafščana, finamš, warenu notift itai pehž atļaujas dabufšanas — farihtot V. wifpabrejus Latweešču dfeedafšanas fwehtus. Ka garanteem jamas artawos buhju jafaudē, naw domojamš, jo 1901. gadā Rīgā farihtojamees dfeedafšanas fwehiti, jadomā, nebušš foneenoiti ar fawdejuemeem.

V. wifpabrejo Latweešču dfeedafšanas fwehtu farihtofčanai 1901. gadā garantejam fefofčas sumas, furas efam gatawi wajadři- bas gadijumā tuhlin eemafat pehž Waldibas atļaujas dabufšanas:

Rebaltors Dr. philos. P. Šalits	1000 rbf.
Rigaš pilfehtas infčeneers A. Bolodis	1000 "
Dr. Arnolds Plates	1000 "
M. S.	500 "
Dr. med. G. Welbau, Rīgā	200 "
Ernsta Plates weiktā webejš J. Buffels	200 "
Semtopis J. Wagners	100 "
Augusts Deglans	50 "
Walřepadamneeks G. Pafšis	25 "
Rudolfs Blaumanis	25 "
Afpařija	25 "
A. Gruffis	25 "
S. Widiņsch	25 "
Dr. K. Barons	25 "
Swehrintas adrolats B. Belers	25 "
Dr. J. Lafsmans	25 "
Andrejs Surjans	25 "
A. Kreplins	25 "
L. Weicheris	25 "
J. Rafimirs	10 "
K. Birgals	10 "
C. Michelson iofe.	10 "
S. Apin	10 "
Kopā	4365 rbf.

Kopā ar augřjejem 75 rbf., furus garanteja 3 Lat- weešču Warschawā: 4440 rbf.

Ihtrupes (torgi).

Wairakofifčanā pahdros:

Rigas apgabalteefā:

- 30. oktobri 1899. g. A. Strauša Intiřu m., Krimuldas dr., eifřil. Wifd. m. fr. b. par 1400 rbf., řip. par. 1771 rbf. 45 lap., wehrt. 2137 rbf. 50 lap.
- 30. oktobri 1899. g. M. Strubmina Saku m., Dofē, par. 299 rbf., řip. par. 3005 rbf., wehrt. 3500 rbf.

Selgawas apgabalteefā, Selgawā:
24. novembri 1899. g. Bifřču m., Dobeles apr., řip. par. 5400 rbf., wehrt. 2500 rbf. (B. u. R. B. A.)

Tirgus finas.

Rīgā, 26. oktobri 1899. g.

Afremju tiri ir deefgan lřuffi. Amerikā maf peeprafija preefch if- wefčanās, leeleē krahjumi tweešču ari nofpreešč turgu un tapehž jenas atkal křitufchās; tweešču fawdeufchi 1/2 jenas. Anglu tiri gan ir pafřahwigi, Londonā tweešču žehluščees, auřas stahw žeci. Bahjija wifabai labibai jena křitufe, tapat Holantija rubjeem. Widos juheas ořās tweeščem ņingras jenas. No rafřotajām ņemem žif neņil wairaf pehdejā laifā iřweda tifat Argentina. Seemel-Amerikā ņemtoji ari mafaf peewesto turgem. Anglijā eewefš wairaf tweešču. Kas ņibmejas uf křewiņas eefřeņeem turgem, tad tās naw nelahbas rořibas, ņiftais laifs ari nelaiņ peewefš, tweeščus un radus maf peeprafa, řingteatas jau ir auřas, un ar meeščeem wehř labaf. Weenigā labiba, tas gan- wriřš wifšs křewiņas turgos žif neņil turas, ir auřas.

Rabibas jenas Rīgā řchimbriřcham řchabdas:

Rudři, Křewu, u 120 pomara madřinu mafā: 77-78 lap. pubā; Křurjemes rudři 75-77 lap. pubā. Lendeņe: rařma.
Kweešči. 128-130 madřinu ņmāgi Křewu tweešči mafā 90-98 lap. pubā, 125-128 madřinu ņmāgi Křurjemes tweešči mafā 75-88 lap. pubā. Lendeņe: rařma.
Kweešči, feřchāņču, u 100 madřinu pamata mafā 74-77 lap. pubā; Křewu meešči mafā 74-80 lap. pubā; Křurjemes 105 lřbđi 112 madř. ņm. meeščs dob 73-80 lap. pubā. Lendeņe: rařma.
Wafas. Labās gaitčas auřas mafā 68-74 lap. pubā; ņeb- wetas auřas mafā 60-63 lap. pubā; Křurjemes auřas mafā 62-74 lap. pubā; Bārijinas un Ķimnas -Zeļejas auřas mafā 58-64 lap. pubā. Lendeņe: rařma.
Kiņfehřas. Stepu fehřas uf 87%, prez. pamata mafā 153-163 lap. pubā; parafšis drabš fehřas mafā 151-154 lap. pubā. Křona fehřas, řchāwetas - 160 - 165 lap. pubā. Lendeņe: rařma.
Kiņfehřu eļlas raufči, řchēnees, mafā 102-105 lap. pubā. Křewu ņiņfehřu eļlas raufči mafā 100-104 lap. pubā.
Wafas puķu (saulareešču) fehřas raufči mafā 78-82 l. pub. Wafas mafā 65-80 lap. pubā.
Papas mafā 74-76 lap. pubā.
Klijas pehř par - lap. pubā.
Kanēes mafā 126-128 lap. pubā.
Kanēpiti mafā 58-62 lap. pubā.
Wini. Iřiti labās lřndē par R (riřti) un X R X (faleē riřti) dob 35 lřbđ 37 rbf. birlaw, par Z K (griņš) un X HD X (Wernawas, ņofdreibanti) mafā 29-32 rbf. birlaw; par S P K (superior piřřroni) un S P PHD mafā 24 1/2 - 27 rbf. birlaw; par P K (piřřroni) un S P HD (falle piřřro dreibanti) mafā 23-24 rbf. birlaw; par P W (piřřra);) un P HD (piřřro dreibanti) mafā 20-22 rbf. birlaw par W (brařli) un HD (ņofdreibanti) dob 12-15 rbf. birlaw; par D (dreibanti) un L D mafā 13 rbf. birlaw un par D W (dreibantbrařli) un L D W dob 8-12 rbf. birlaw.

Pařrtikas jenas Rīgā:

lap.	řip.
Sweeřis, madřinā 34-39	Medus řchubnās, madř. 55-60
Galba sweeřis, madř. 43-50	Medus teņinatš, madř. 30-45
Buřtas gala, pobā 240-270	Breeseča gala, madř. 12-15
Wefřida gala, pobā 180-225	Dias, řchōfa 125-130
Schāweta aitas gala, madřinā 9-10	Šihpof, řopā 4-5
Swaiga aitas gala, madřinā 9-11	Reeřti, řopā 12-15
Zela gala, madřinā 10-20	Reeřču putrami, řopā 8-11
Schāwets fehřinīs, m. 20-23	Širai, řopā 8-10
Schāw. ņeņis, madř. 19-20	Raitet ģigorini, řopā 6
Wifas, gabalā 35-50	Kur. tweešču biđbeleti 4-4 1/2
Rabā, pabri 60-75	Milči, madřinā 260
Wifas gab. 60-80	Rubju milči, pubā 260
Sofis gabalā 110-135	Diebmēnu ogas, řopā 10-15
Kalfuni 150-300	Sābrnuľfchogas řopā 3-4
Wdes, pāriis 120	Wbtoft garmja 15-25
Sofi, gabalā 50-100	Schēns, biewinā 10-15
Širinas, gab. 400-700	Šabbi řahpofli, řopā 10-12
Kartupeit, pubā 125-140	Řahrořlu galwinas řchōfa 180-350
Salds peens, řopā 7-8	Řenges, ņwaigas 100 40-50
Pees peens, řopā 15	Šchāwetas reņeš, 100 40-50
Rupinatš peens, řopā 12	„Brellini“, řchāweti, 100 30
Stahbs trehřjus, řopā 50-60	„Brellini“, řchāweti, 100 30
	„Brellini“, řchāweti, 100 30
	Sutini labā 70-80
	Wibūtas (weetejās) mē. 20-25

Reepajā.

Rudři u 120 madřinu pamata mafā 75-78 lap. pubā. Lendeņe: rařma. — Kweešči (pubri) mafā 79-95 lap. pubā. Lendeņe: rařma. — Kweešči mafā 73-80 lap. pubā. Lendeņe: rařma. — Wafas. Labās gaitčas auřas mafā 70-75 lap. pubā; Křurjemes auřas mafā 62-74 lap. pubā; Křurflas, Křurkomas, Zeļejas, Ķimnas, Orlas, Ķijenas un Bārijinas auřas mafā 60-70 lap. pubā. Welnaujas (15 prez.) mafā 68 lap. pubā. Lendeņe: řingra. — Kiņfehřas. 7 mehři Reeřču fehřu mafā 152-154 lap.; mehři Křewu fehřu mafā 152-156 lap.; 7 mehři řepju fehřu maf. 160-162 lap., 6 mehři fehřu mafā - lap. Lendeņe: řingra. — Wriķi u 100 madř. pamata mafā 88-90 lap. pubā. — Wini mafā 75-89 lap. pubā. Lendeņe: rařma. — Wafas puķu (saulareešču) fehřas mafā 80-81 lap. pubā. — Kanēes mafā 126 lap. pubā. Lendeņe: řingra. — Kanēpiti mafā 60-65 lap. pubā. Lendeņe: řingra. — Klijas. Krijas lrijas mafā 64-65 lap. pubā; wijejas Klijas mafā 60-63 lap. pubā un ņmalās Klijas mafā 59 lap. pubā. Lendeņe: řingra.

Telegramas.

Peterburgā, 26. oktobri. Uf Nikolaja dfeřzeta pee Rowotorfklas řařijas preeřču wiljeņes uřřreedomš uf refermas fteedem, salausa ņekus un nofřehja no fteedem. Sadragoti 17 wagoni un diwi konduktori eewai- noti. — No Kařanas ņino, ka Kařanas aprinka ņemfemš řapulņei bijuše řahdřas řkolotaja pařinoja, ka wina at- laiřa no deeneřta, tadehř ka ta ačřpus laulibas Ķuwufe par mařti. Lihđs ar to wina prařija no ņawa pawedejo, řchis pařchās eestahdes preeřchfehđetaja Weketowa palihđřibu, Weketowš řapulņe iřtejās, ka wina aifgabijufe pate aif řawas gribas, bet řapulņe iřahđijās, ka ta bijufe peeřpeēta aif- eet. Šapulņe iřahđija winai lihđřuhřibu, nolemdama tai peeřchřit 100 rublu leelu pabalřtu un ari dot tai pirmo weetu, kura titlu ņwabada. Notikums řaņehřis leelu eeweħribu.

Berlinē, 7. novembri (26. oktobri). No Darm- stades ņino, ka Winiu Wajeřtates Křewiņas Keiřars un Keiřarene dahwajuřchi 5000 marķas (apm. 2500 rbf.). Darmstades laddāribas eestahdem un 5000 marķas turee- nes nabageem. — No Frankfurčas pee Mainas ņino, ka Winiu Wajeřtates Křewiņas Keiřars un Keiřarene apmeļejuřchi Šařchās Šchneidera mahřlas iřřahđi un tur nopiřuřchi wairaf eepirtumus, tapat Binga porželana pree- řču magafinā. — Wāžu keiřars 4. novembri (23. okt.) preeħma řchēřřidigās mahřas un ačřřus, kuri labpřah- tigi apneħmuřchees dotees uř Transwalu, lai řoptu eewai- notes. — Wifē „Berliner Tageblatt“ nođrula řefofču privat- telegramu no Wifeseļ Dr. Leids (Wuru pilawarneeks) domā, ka leela Wuru armija řchimbriřcham eřot želā uf Witermarģburgu un Durbanu, lai eewemtu Durbanas ořtu

pāhrwaldofchōš augřtumus un tahdejabi waretu pretotees Anglu fara ņeħka malā iřeļřchānati. Lihđs řchim Leids wehř ne-efot řaħehmis apřřirņajuamu, ka Dransčas Buri buhtu pateeři eeneħmuřchi Kolesbergu; bet domehř uřřtata řcho ņinu par tizamu. — Woff. „Ztgai“ telegrafē no Lon- donas, ka daudř awiřes iřřafot řchāwbas, ka fara mini- řtrija nelaiřchot ņojā wifas telegramas no Ladiřmifas. No falka, ka telegramu, kura ņino par leitnanta Zeģetona eewainofčanu, parafřtijos newis generalis Weits, bet wina řchāba preeřchneeks, řpreešč, ka telegrama par Weita eewainofčanu nebuřchot wif iřdomata, bet laifam pa- teefā. — No Leipzigas ņino, ka manifefřařijas Wuru labā, ko řariħloja řrahđneeku partija, peeđalijās řahđas 4000 perfonas, wihřeeřchi un ņeewetes. Panahřlums bija tas, ka atklahči řahř lařt dahwanas preeřch karā eewai- noteem. — Berlinē, 3. novembri (22. okt.) awiřes iř- dewa eřřā-lapas, kuras tifa ņino, ka Ladiřmifā Wureem padewuřēs un ka Buri řawan- gojuřchi 9000 Angkus, bet řchē wehřis neapřři- rinajās, wifmas iřrahđijās par pabroģu. — No Wifnes ņino, ka Aulrijas Keiřars Franģis Jozeřs leedfees pēenemt Serbijas karali Aleřandru audienģē.

Parifē, 7. novembri (26. oktobri). Parifēs pil- ņeħtas dome weenbāřģiti noleħma iřřařit Wureem ņawu pee- řřchānu. — Wifē „Eclair“ dħřdejuše, ka Transwalas břiħwawalšis iřđodot patentus uf Anglu ņugu Ķapereščanu (atneħščanu). Patenti jau iřđoti deefgan daudř, it ihpa- řchi Seemel-Amerikas Šaweentoto Walfřu pawalřneekem. — Wifē „Echo de Paris“ nođrufats ņlepenolizijas komifara Anřiona ņinojums, kuru Weronřchē par pamatu neħma pee řaweem iřmeļejuemeem. Šinojums peerahda, ka no 1898. gada wifas manifefřařijas notikufchās řopeņi no patriotu, antiřemitu, tehwijās un roaliřtu (karaliřtes peeķriteju) lihgam (beedřibam). Tad teel pēeminei řaga- tarojumi uf manifefřařijām Dřekā un Lonščanā, tapat ari roaliřtu un bonapartiřtu riřřofčanās par labu Dēr- lēda propogandai. Ķerenš no Orleans herzoga eřot dabujis daudř naudas, bet Dērulēds eřot leedfees naudu pēenem řchimbriřcham. Dērulēds noleedř, ka wifā ģri- bejis pabalřit herzoga meħřus, wifā ģentees eeguhřiti Ķeifejas pili. Weigās wehř ir runa par řagatarojumeem uf manifefřařiju Dřeifřu laetā, dařchi ģenerati, to řarā Negřje eřot bijuřchi gatawi ar darbeem peeđalitees pee republikas ģahřchānās. Wifē „Echo de Paris“ pafneebř Lepena iřeifumus pee walšis wifřteefas. Iř teem redjams, ka patriotu lihga, antiřemitu un roaliřtu jaunekli řrah- dabujuřchi kopigi. Dērulēds bija roaliřtu loķelīs, bet tam- lihđs ari winu konfurets. — Rā „Gaulois“ ņino, tad Wo- natas Ķaņš peeřuhřitjis Franģiřču damam 2000 Frankus, lai tās eeriħto řařareti Šohanniburgā. — Wifē „Intran- ņigeant“ ņino, ka řirdeneeku leitenantš Zeģerš eefneebřis ņawu atluħumos no amata, jo buřřchot doēees uf Trans- walu, kur Leids winu eēħelīs par řawerijās palkaw- neeku. — No Ķimas un Wriwas pēenahřufchās telegramas par leeleem pluhdeem. Želi atronas ņem uħdens, dařchi tifti un mahjas afpřubdinatas. Rones upē uħdens aħtri žefas un pee Wwinonas eet par řrařteem. — Wifē „Polit. Corr.“ rařřta, ka Křewija nemaf ne-efot eeguruře Dře- ņtas ořtu, kura atrodas eepretim Ķibalkaram. Šarj Křewu un Španeešču waldbibam řchini leetā ne-efot weļtas řarunas. — No Antwerpēnes ņino, ka dfeļř- žeta brauģeenam pee řařijas pēenahřot eeluhřa peeřahņne pee Šehēdas upes, pee kam 150 perfonas eekřta uħdeni. Atrasti 11 lihđi, 18 ņeřinami. — No Laurenfo Mar- řeřas 2. novembri (21. oktobri) ņino par trim jauneem mehřa gadijumeem. — No Konstantinopolēs ņino, ka Weleřā iřžeħlās nemeeri. Uř notikumū weetu aifřuhřiti ņaldati. — No Wařřingtonas ņino, ka komifari, kuras waldbiba bija aifřuhřitufe uř Wifřinu ņalam, iřpeħiti leetu ņahwofli, peeřuhřitjuřchi Mat-Řinlejam ņinojumu, iř kura redjams, ka ņefahđas žitas iřejas ne-efot, ka Ša- weentoto Walfřu wifřwaldbibas uřureščana. Komifari domā, ka tiftlihđs Amerikani atřahđiřchi Wifřinu ņalam, tad tur iřeļřchotees pilniga anarķija.

Londonā, 7. novembri (26. oktobri). Anglu ņuhřinis Waga riřti aifžeļofchot uf Londonu, kur tas palife- řchot lihđs gada beigam. Rā Keitera biroja Amfterdamas agentura teiřas ņinat dabujuře, ņubna aifžeļofčana ne-efot uřřtātama ka Wuru labā řariħtoto lihđřuhřitibas parahđi- jumu ņeķas. Šchahđas bonmas eřot neđibinatas. — Kara ņinas. Kara ministrija iřřino, ka laujā pee Ladiřmifas pičmdeem 30. (18.) oktobri křitujuřchi 6 ořjeeri un 44 ņal- dati un eewainoti 9 ořjeeri un 231 ņaldats. Satifřme ar Ladiřmifju pahřtraukta. Buri řcho pilfeħtu eeflēhř arween zeefchal. Weits eeflēhřfees Ladiřmifā, kas atrodas dřitā eelejā un řahwis Wureem meeriģi eeneem wifus ap- řahrejeos kalnus un uřřahđit uf teem ņawus leelgabalus. Ja nu tas, ka řahđas, naw pratis laifus pawifam atřahř Ladiřmifju, bet řahwis aifřruřtot ņew želu uř Wite- rmarģburgu, tad gan řchāwbigi, waj tas pawifam wairš iřģlahģfees. Te atkal řahđas generali Weitu ņamulřina- juše Ķalneešču taktika pee Wģanifřanas roħeřcham, pret kureem tas agral žihņjees. Šcheem Ķalneeščem neħija leelgabalu un tur tas nelo neifřaifřija, tad tee tureja ap- řehđujuřchi kalnus un Angļeem bija jausturas eelejās, ar ņawām plintem tee atřahřluma deħř Angļeem daudř Ķaitet newareja. Bet ar Wureem žita žihņ, Wureem ari pa- řřeem leelgabali. Šeřahřtumā, ka řahđijās, Buri neħija pawpeħujuřchi ņawus leelgabalus laifā atweř, bet tagad teem ari žeeotřchānu leelgabali pēegahđati pee Ladiřmifas. No Anglu puřes gan teel ņino, ka ari to leelgabali řrahwot labās pořģijās, teem eřot uřřahđit 4 tablu ņee- dřořchi ņugu leelgabali. Anglijā, ka ari Kāpsemē, řořču- rums pret generali Weitu pēenamas. Tomehř ari jaunais wifřkomandants, generalis Bullers turehř par labat, palift Kappilfeħtā, Ķamehř tam pēenahř leelaki paliģģa puli. Buri iřpořtijuřchi ari dfeļřzeta titlu pee Koles- bergas pār Dransčas upi. Dransčas upe žaur peħde- jem leeteem řipri uřpluhđufe, tā ka Angļeem maf řeribas riř par to pahři, lai eebřuttu Wuru apgabalds. Weřřinga wehř turotees. Angļeem Ķatrā ņinā nađř par ņawu tas, ka nu Laurenfo Marķeřas ořta pee Delagoas lihřija iř- žeħlees bubonu mehřiis, kas weegli war iřplatiēees tablat. „Keitera“ birojam no 1. novembra (20. oktobra) ņino

no Vadimijas, ka „valda wispahr meers. Cenaidneefam, tā rahdas, nav nelahda teeziba zihnu usfablt. Anglu leelgabaleem stipra pozizija Ladimijas aplaimē. Kara- spehls isturos poschapinigi.“ — Wafara awifes par wafardeenu fino no Pitermarizburgas: „Ladimija pilnigs meers. Leels pulks seeru un behrnu nakti aistahja ar dselszela wilzeenu Ladimiju, pee lam tos pawadija bru- notais wilzens.“ — Sewisflos awischi ekstraislaidums nodrutata schahda telegrama no Ladimijas, ka pa bom- bardeschanas laifu data no muhsu (Anglu) jachtneefem un fawwatneefem usbruka Buru nometnei. Rahda Anglu bumba notrita us Buru leelgabaleem un fadragaja tos (?)

— Rahda no kara ministrijas issiudinata telegrama teikt, ka koloniju ministrija peenachtuse fina, Anglu kara wulki esot kolenfu astahjuschi un drustu tablat us deenwideem janus spehls sapulzinajuschu. Kara ministrija peemeina, ka wina ne-efot nelahda pasinojuma sanehmuse, ka pee kolenfas buhtu notiluse fadurschanas. — Buri fahl aikal sparigi apschaudit Ladimiju. No Kappilschetas fino, ka Wasuti, usfubditi no Angteem, fagehlschees pret Bureem. — Kappilscheta peenahzis transporta fugis „Nineveh“ ar datu no jaunā Deenwidus-Welsa wulka. Transporta fugis „Rapida“, tursch trešdien, 20. oktobri (1. no- wembri) pee Liverpulas (Anglija) isbrauca juhra ar sal-

dateem preelch Deenwidus-Afrilas, atgreesas osta, jo wehra to applahdeja. — Spreefchot pehz telegramam no Ladimijas, Buri islaiduschu proklamaziju, kura wafstubina datu no Natalas us seemeetem no Lugelas par Dranschas republikas peederumu.

Дозволено цензурою. — Рига, 26 октября 1899 г.

Ispafschneeks un isdewejs: Ernst & Plates.
Atbildige redaktori:
Dr. phil. Arnolds Plates, Dr. philos. P. Saitis.

Leela Zehaba cela Nr. 20.
Dr. Rudakows,
Seeweefschu un
ceefschigās slimības 9—11 un 4—5.

Esnu apmetees tā prattisfo ahrsts
Limbaschōs
un peenemu slimneekus ideenas Kohagena namā, ceepretim pilsetas stolat.

Dr. C. Miklaw.
**Augstaina
privat-klinika,
Rigā.**

Baloshu un Swann celas sthri.
Slimneekus peenem ideenas no
pulkā. 1—3.

(Rastisofschuras un gultas.)
Ceefschigās slimības } latru deenu no
Riturgiffās } pulkst. 1/2—3.
Behnu }
Seeweefschu } latru deenu no 1/2—1/3.
Ahdas un weneriffās slimības latru
deenu no 1—3.
Aju slimības }
Kalla, deguna un ausu } latru deenu
slimības }
Sobu un mutes slimības } no pulst. 1
(Jobu plombschana un mahf- } lihš 3.
stifu jobu celifschana)

Poliklinika
ahdas un dšimuma slimības, farp-
jtu, ismellefchana ar elektrifu apgaismo-
schanu un ahrfeschana ar elektrigitati.
Rigā, Schlubnu cela Nr. 16.
Slimneekus peenem latru deenu no pulst.
12—3 pūdeena. Smehteenās slimneekus
nepeenem.

H. Simonsons,
estahdi pahrwaldofschs ahrsts.

Dr. med. N. Grünstein,
Bonnes universitates ahrsts
mahgās un farnu slimības.
Rigā Kungu cela Nr. 9.
Kunas fumbas: no 9—12 un no 3—5.
Preefch masturigeem no 5—8.

Peenemu slimneekus wene-
riffās, ahdas un dšimuma slimības
ideenas no pulstien 8—1 deena un no
6—9 wafara.

Dr. Kl. Ljuria,
prakt. ahrsts,
Rigā, leela Kaleju cela Nr. 40,
nelahdu no Wehweru celas.

Aju slimneekus
peenem latru deenu no p. 9—12 un no
4—7 Kungu cela Nr. 20, 2 trep.
Aju ahrsts

Dr. med. E. Heymann.
Slimneekus usnem ari mahfā (dšimofli).
Peenemu ceefschigās, weneriffās ka-
numa un ahdas slimības ideenas
no pulst. 9—12 rihā un no pulst.
6—9 wafara.

Dr. S. Lewy,
prakt. ahrsts.
Rigā,
Suworowa cela Nr. 10,
pretim Wehrmana pahrsam.

Ahdas, dšimuma un kannuma sli-
mības peenem latru deenu no pulst. 9—1
pr. pūde. un no pulst. 6—1/9 waf.

Dr. J. Machtus,
Rigā, leela Rehtinu cela Nr. 35,
pretim Wahzu Amata. bedribai.

Sobu slimneekus
peenem latru deenu no pulst. 9—12 un no
pulkā. 3—6 pūde.

dentists **A. Schneider,**
Rigā, leela Grehneeku cela Nr. 11.

Sobu ahrsts
Hugo Ostliebs
peenem ideenas no pulst. 9—12 un 1/3—5/2
Kalku cela Nr. 35, Kauf-celas sthri.

Ahrsteju, plombsu un leeku mahf-
ligās sobus.

S. Bernsteins, dentists.
Kalku cela Nr. 27.

Jauns laufaimneeks,
fas diwi gadus jau bijis par wagari un
pehz tam Wez-Sahnu laufaimneezibas
stolu apmetlejis ar loti labām leezibām,
wehšas par wagari jeb zitu tamihbijigu
weenu. Džertes lem J. A. cejuhtamas
schās awifes efpedizija. 3

Janus zilweks,
stenoграфист, melle stihwera paliga,
stenoграфa un t. i. weetu. Adrese: Чп.
роп. Бабншвичи, Могил. губ., урхние
Горбоно, П. Амноры.

Jauns energists zilweks, prattisfi ar
semfopibu nodarbojes, melle parwald-
neeka paliga, wat ari mefchlunga
paliga un t. i. weetu. Adrese: Чп. роп.
Бабншвичи, Могил. губ., ш. Горбоно,
А. Пурвию.

Walmeeras draudses skola,
wasadšiga
palihga skolotaja,

furui jamahja ari tofdarbi. Peeteiffcha-
nās pee weeteja draudses skolotaja
W. Ballod.

Otrs skolotajs
tuhsiu wasadšiga Sumudās pag. skola.
Alga 80 rublu pee brijhu ustura par seemu.
Skolotajs J. Dsolin.

Studinajums.
Wentopils aprinka, Sarkan-
u n i s c h a s pagasta walde dara sinamu,
ta 3. nowembri 1899 g., pulst.
10 no rihā weenestu fapulze notisfo
skolotaja wehleschana preefch Sarkan-
muifchas pagasta Wahres pagasta skolas.
Tapehz skolotaju fangu, furi wehšās
scho weetu peenem teef usfajinati mine-
deena personigi cerastees weetnefu
sehde ar skolas apwezibām un aieslatem
par agrato deenestu skolotaja amatā dehi
peerahdichanas, ta buhtu litumigās teef-
bas skolotaja amatu peenem.

Sarkanmuifschā, 13. oktobra 1899. g.
Pagasta wezafais: Ohio.
Stihweris: W. Keepin.

Pagasta stihwera peenemschana.
Pattules pagasta weetneeki 8. no-
wembri sch. g., pulstien 12 deena pe-
nems pagasta stihweri un tadchfi stih-
weru fangu, furi gribetu scho weetu
peenem, teef usfajinati min. deena
cerastees Pattules pagasta namā pee
weetneefem dehi notihghichanas.

Pagasta wezafais: J. Dsolinich.
Stihweris: J. Abels.

Studinajums.
Waidawas pagasta walde, Walmeeras
awriaki, Wubenes draudsi, usfajina wifus
Waidawas pagasta balsteeffigās lo-
zeffus u muifchas un jaimneeku faplu,
ta ari jantrozneeku schftram cerastees
1. nowembri sch. g., pulstien 10 no rihā
Waidawas pagasta namā us desmit-
neeku iswehleschani, peedraudot litumigo
jobu karam, tas scho isfajintumu ne-
cewehros. Nr. 1105.

Waidawas pagasta walde, 18. ok-
tobri 1899. g.
Pagasta wezafais: J. Kempe.
Rastiwedibis: J. Bergs.

Rosenu (Кодьякъ)
pagasta walde usfajina wifus pee scha
pagasta peederigās balsteeffigās lozeffus
cerastees 8. nowembri sch. g. pulstien
9 no rihā Rosenu pag. namā dehi
delegatu iswehleschanas.

Pagasta wezafais: J. Keepin.

Burtneeku pils pagasta
walde usfajina wifus ahrpus pagasta
dšimodamus pilnigabigus balsteeffigās
lozeffus nowembra 5. d. sch. g., pulst-
fien 10 no rihā cerastees Burtneeku
pils pagasta namā dehi desmitneeku
iswehleschanas preefch nahfameem
3 gadeem.

Burtu. pils pag. walde, 18. okt. 1899. g.
Pag. wez. w. ip.: J. Freede.
Stihweris: W. Silinich.

Mahzeflus
melle
Gutmana harmoniku fabrika
Tulumā.

Turpat peenem ari wifadus harmoniku
reparaturas dardus.

5 rubli pateizibas algas!
Scha gara 19. oktobri nolihdis mafs,
balts jans ar lalka silnu Sibmes: us
kreifās az un us kreifās aufs melns
laulaminich. Aste isha Rodobams Blomes
muifchas (Kulsdorf) isposchneefam, pee
Limbaschneem.

Garkans bullis
ar baltraibu peeri, fihmets ar burt. J. A.
peelthibis Babofschu Mellupes mahja.
Sanemams pee Pahafschu pagasta walde.

Alziju fabeedribas
agraf

Sistem:
Schawtaw-fugifschu,
Rinka fugifschu,
Lehaju fugifschu un
Aehraju mashinas.

Augfchejas, wifulabakās schujmashinas ir dabujamas Rigā, par lehtam
zenam weenigi pee

Jensen & Albini, leela Smilfchu cela Nr. 23.

Wifadu sistemu schujmashinu un welosipedu reparaturas isdara ahtri un lehti muhsu
pafchu melanistā darbnizā.

Pahrdodama
stuhra mahja ar 4 dšihu, un 2 turgotawam,
ta ari ar labu dahra femi, fabrifas tu-
pumu, Schampeteri. Turpatas finas Kewe-
les cela Nr. 96, dšihu. 5.

J. C. Muschke
Rigā, Terbatas cela Nr. 18,
Lampu,
tranku un stikla
preefchu nosiktawa.

Emaljeti kehka tranki,
Alfenida galdā leetas,
te h j m a s c h i n a s.

Seenas un karamās lampas
if pascha fabrifas, teizama labuma,
par lehtam jenam.

Lampu reparaturas isdara lehti un
labi pascha darbnizā.

**I. speziala magazina mahjas
un lehka eerihfojumeem**

Ed. Udam & Co.,
Rigā, leela Smilfchu cela Nr. 8.
Filtale: Teatra bulwari Nr. 2,
peedahwā fawu bagatigo trahjumam

pilnigeem bruktes puhceem
par dachadām jenam, tā ari cetez fawu
paltabwigo mtabdi

no flaitseem un praktisfeem preefch
meteem, noderigem preefch dachwanam
mitadās gadījumās.

Bruktes puhru jenu rahditajus
us wehleschanos isfuhā un isfneez bef
mahfā.

No augstas waldbibas apstiprinatā
drehbneeku skola

peenemu drehbneekus un drehbneezes,
fas wehšas pilnigi isghlithotes pehz Dre-
denes atademijas sistemas peegreeschana.
Mahzibas laifs ischetras lihš peezas ne-
dekas un mahfā fangu peegreeschana 20 rubl.
un dāmu 10 rubl.

Dredenes atademija isghlithotes fangu
un dāmu drehbneeku mehtars
F. Plaude,
Tulumā, Leelajā cela Nr. 1.
Turpat war peeteifftees wairat walihgi
un mahzefli.

Frister & Rossmann,
leelakā schujmashinu fabrika wifā pafaulē.

Sistem:
Schawtaw-fugifschu,
Rinka fugifschu,
Lehaju fugifschu un
Aehraju mashinas.

Augfchejas, wifulabakās schujmashinas ir dabujamas Rigā, par lehtam
zenam weenigi pee

Jensen & Albini, leela Smilfchu cela Nr. 23.

Wifadu sistemu schujmashinu un welosipedu reparaturas isdara ahtri un lehti muhsu
pafchu melanistā darbnizā.

B. Müllers, Rigā,
Terbatas cela Nr. 9, Woffschmidta
noliktawas namā,
peedahwā par pafstamā lehtām jenam:
Sudr. dub. fapf. enf. pulst. no 7 r. fapf.
weentapf. silind. pulst. no 4 r. f.
dub. fapf. dahmu pulst. no 5.50 l.
Nifela weentapf. fangu pulst. no 2 r. f.
Modinatajus pulstienus no 1.75 l. f.
Seenas pulstienus no 2.25 lap. fapf.
Selta gredzeni (tijiba, zeriba, miblestiba)
no 2 rubl. fapfot
Sudraba ausfarns no 30 lap. fapfot.

Manā, no waldbibas apstiprinatā
mahfklas schmitu skola
isghlitho dahmas ihfā laifā schuhshana
un schmitu fimeschana par pilnigām
fstrobereneem. Ischou ari diplomus un
galwoju par kreetu mahjibu. Wafsa
par mahjibu 15 rubl.

M. Rosenberg.
Rigā, leela Kaleju cela Nr. 5, 1 trep.
Mahzefles no lauteem peenem ari
forteli, ar un bef ustura.

Sylv. Th. Franz,
Rigā,
leela Grehneeku cela Nr. 3,
peedahwā leela iswehlf par lehtām
jenam
dahrgatmeenus, pulstienus,
selta, sudraba un jannud-
raba prezes.
Pafellejumus un islabojumus isdara
us galwofschanu gihfi.

Staili wihreeschu flehgti labatas pulst-
fieni, furi ir pagatamoti no melna dreb-
nata tehrauda; eet til pat labi tā anleri;
uswiflami bef atfleghas; us wafstu flaitfi
wahda jeb uswahra pirmee burti if fudrabu
84. promēs. Mahfā ar peefuhfichanu wifās
weetas Kreewija
titai 8 rubli.

Dahmu pulstieni weenu ru bli dab-
gali. Pulfstieem teel lihš dota lehdite
ar drelotu. Pehz weena rubla eemalfas
teel isfubtiti us pehzfamaifu. Par pareifu
eefchānu galwo pezi gabi. Sarafstichanas
kreemu walodā. Adrese: III. Битерер,
r. Бармана, Сesaropкраа 27.]

Keisara portmanejs!
weena gabala ihfās
ronu jeb julis ahdas
bef schuram, ar aif-
taisamo, naudas mafu
un fipru jaunfudraba
aifflahhamo fempeli,
mahfā ar peefubti-
schānu titai 250 fap.
(us pehzimafsu 10 fap.
dahrgaki) eestaitot
fempeli ar isweh-
lame tefftu, pudeliti
stempelu trahfas un
pinfeli, ir jau pah-
doti ap 1000 gabalu. Eoti patiblami,
fad weemehy kait fempeli ar adrefi,
jant lo war apstempelot wech ufes, luweerus,
lartes u. t. t. Par lehtu mahfā apgahda-
jams teefcham fas tabs, trahfchans, freetri
un prattisfs. Luhsu pafstlejeet weenreif
taifu no manis.
No 3 rubl. 26 fap. fapfot (eestait. fuf-
tichāna) peefuhru mafu pahfchurlatam
preefch mawrem drulas darbeem.

J. Kasimirs,
prakt. grammatwedis.

Eeksch-Rigā,
Bastaja bulwari 9, ds. 11,
ee-tja zaur wahri.
Run. p. 1—3 d. u. no p. 7 w,
zilā laikā
Ernstā Plates drukatawā
pee Jetera baznizas.

Kapitals!
Pamatigu mahzibu
dubultā italiskā,
amerikaniskā,
trihskahrtigā un
weenkahrshā
grahmafū weschanā,
ka ori
korespondenzija un wifos
kantoru darbos,
Latw., Wahzu un Kreewu
walodā pasneeds

J. Kasimirs,
prakt. grammatwedis.

Eeksch-Rigā,
Bastaja bulwari 9, ds. 11,
ee-tja zaur wahri.
Run. p. 1—3 d. u. no p. 7 w,
zilā laikā
Ernstā Plates drukatawā
pee Jetera baznizas.

Patlakan faneču leelu suhtijumu

Widsemes Latweeschu

Dzeefnu grahmatas

wiobagatigā iswehlē, plišča, samta, ahdas, faliko u. t. t. eefchjums, ar feniščki modernem ištrotajumeem, bagatā feltijumā, no wismaikakām lihš wēen-
fabriščām, gresni, išturigi ņetas, par daščadām ņenam.

Katrai grahmatai preelščagalā glihta bilde ar statu is Kristus dšiwes.

Ernsts Plates,

Rīgā, pēc Petera basnīžas.

Mehbetu un klaweeru magasiņa Napoleon Liberis,

Marīsas un Elizabetes eelu stūri Nr. 87, Telefons 827,

pahrdod un ishrē lehti eelšč- un ahrjemšu
klawerēs no daščadām firmām. Bagatigs
krahjums daščadu ehdam- un gulamu, fa-
binetu un rakstamu istabu eerihstojumu,
tā arī saħles garnituru no ihša reeħsu
koka un imiteem koseem. Leela iswehlē
bambus mehbeles, speegeli, dšelfogultas,
Wihnes mehbeles u. t. t. K 8213

Peenem pastlejumus uš wifa-
dām dšiwoflu garnituram.

J. Knubbes

akmeņu leetume,

Rīgā, Meera eelā (Friedenstr.) Nr. 15,
peedahwā marmora, granita un zitu akmeņu
kapu krustus un monumentus,
tā arī tšchuguna frustus
par wiolēhtakām ņenam.

Lustīga Weesniza,

pahrbuhwes deht ee-ŗja no Dšerawu relas.

Itabas ar wisjannateem pahrlabojumeem eridlotas
ņeen. weču ehribat. no 50 lap. saħtot lihš 5 rbl. pēc laipnas
aptalpoščanas. **Wanna preelšč masgāščanos.**

Kokwilnas maščinu dšensikšnas

Kameela spalwu dšensikšnas,
Angļu fernahdas dšensikšnas,
Kanepaju dšensikšnas, schlančas

Lühr un beedr., Rīgā, leelā Smilšču eelā Nr. 7.

Welosipedi „Germania“

if

Seidel & Naumana fabrikas Dresdenē,

fabrikato pirmās klases.

Wispahrigi eeŗenito ihsto Pfaffa fabrikas

sch u j m a sch i n u

wēenigā agentura preelšč Rīgā un aplahrtēs pēc

M. Steinberga,

Suworowa eelā Nr. 11. — Telefons 928.

A. Lejeneek & Co.,

lampu, porzelana un stikla pretšču
tirgotawa,

Rīgā, Ķauff-eelā Nr. 9,

peedahwā feniščki leelā iswehlē, par fabrikas ņenam:
galda, ņenas un salona lampas, ampeles, galda
un krons luksturus un wisus lampu peederumus.

Lampu reparatūras isilawa aħtēi un par lehtakām ņenam.

Wisadas lauffaimneezibas un industrijas maščinas.

Kas jaunš! Kas jaunš!

Swaigsnes zentrifugas,
nephriščejamas darba speħjas; ap-
balmošas ar augstakām godalgam

Slawenako firmu

welosipedi John Legau & Co.,

Rīgā, leelā Pils-eelā Nr. 25,
pretiw bisčhat.

Anglijas un Austrijas
pilsgalma apgabneeks.

Beħdejā Parīšes pafaulēs ištahde
Wheeler & Wilson Mašč. Co. ispelniņas wēenigo wisaugstako
godalgu („Grand Prix“),
saħtu weħt neweena zita ņchujmaščinu fabrika naru netur eeguwoše.

Wēenigā pahrdotawa Rīgā pēc
B. Buhje & Co., Ķronamantneeka bulwarī
Nr. 25,
Suworowa eelas stūri.

Turpat arī dabujamas ņchujmaščinas no Amerikas, Anglijas,
Wahzijas un Austro-Ungarijas slawenajam fabrikam.

Maščinas dabujamas saħtot no 18 rubl. (par ņewām galwoščana uš 5 gabeem) un dahrgati.
ņchujmaščinu noliktawa un islaboščanas darbniza.

Wisjannakais isgudrojums.
Beħ kugišča.
Repahrpeħj. ņchujščanas
weeglums un aħtrums.
Wēenfahrščha un išturiga.

ņchnitu ņimeščanas un ņchujščanas skola

Rīgā, leelā Newas eelā Nr. 27
(paplāščinatās telpās).

Womatigi eemahja aħtēi lahta, statot peħ maħsttu speħas un isħaštuma, weħra ņemščana,
ņaħtu ņimeščana, pēŗŗeščana un ņchujščanas maħsttu (uš weħleščanos) beħ isprowoše,
peħ godalgam Parīšes un Berlinas ņit. Ķstēmām (preelšč dāmu un tingu apgeħdeem) par totu
weŗrenu maħsttu (saħtot no 5 rubl.).

Beħ tam pēc stolas atweħtēi jaunš nobatās pilnigi kuru preelšč

faimneezibas (wahriščanas etc.), rokdarbeem un grahmatweščanas.

Par freemu maħsttu teel galwoš un kuru beģuščām isdais diploms.
Eeti isbi kuru beģuščām ņholmeŗem teel apgabales wertas.
Maħsttu peenem itbeenas, uš weħleščanos arī dšiwotli, ar un beħ uštura. — ņenas ņundas no pulkš 10—4.

Tuwakas ņinas pahneedš personīgi un zaur weħstulēm.

Preelščneŗe: Sw. Peterburgā diplometa ņān. Ķhm. ņkololaja **E. Seidman.**

Wēubtes un eefweħliščanas kleites, tā arī itas dāmu un beħru garderobes teel it aħtēi
un aħtēi peħ jaunotās modes pagatamotas un apgeħda pašpogotawoščanai dabujamas itarām augumam
sāŗ pēŗuloščas ņinas. — Tamitēst stolas tanlejd dabujami un aptelejami wišt modes ņchurakli.

R. Sengala

apteeku pretšču tirgotawa,
Rīgā, Terbatas eelā Nr. 45, pašcha namā,

peedahwā leelumā un masumā eelšč un ahrjemēs apteeku preŗes, Ķimi-
kaijas, parfimerijas, daščadas gumijas preŗes, wilnas krahja patinās
un lotem, tā arī eħlas krahjas, gatawas un pulwēri, seepju saħli,
florkalki, tarbolineju, baltsalki un t. 8280

Apdroščina pret amortisaziju

pirmo un otro,
tā arī muischneeku agrar-
premiju aisħehmumu.

Rīgas komerz-bankas ņaru kantoris,
ņenat

C. S. Salzmann.

K. Lorch & beedr.,

Rīgā, Rungu eelā Nr. 22,
Dāŗerberga namā.

Par fabrikas ņenam
dabujami
andekli, linnu un
pakulu dšijas
if
Ķengeraga fabrikas
pēc
K. Lorch & beedr.

Jaunatweħetā
ahdu un wilnas
tirgotawa

Lahz & Freudenberg

Terbatas eelā Nr. 28
(Newas eelas stūri)

peedahwā ihsti labas Somijas
(dinuu) ņoles

I. jorti par 24 rbl. 50 kap. puđa,
II. 23 40

Labas Wildfoles, Peterburgas, tā
arī zitu fabrika saħtot no 10 rbl. puđa,
labas bindfolahdas
saħtot no 42 kap. mahŗz.

pastalahas 40

ihstas Dubow Ķukts ņaħtes un for-
ņchuwes.

Turam pastahwigi krahjumā labu
peleku, melnu un baltu jehra wilnu,
turā peedahwatam par peeneħmigām
ņenam.

Par ņweekla ņenam

ispahrdod ispahrdod

weikala nobeigščanas deħf

fabatas pulkstēnus,

ņenas pulkstēnus, ņelta, ņudraba un alņenida leetas,
Talmi keħdes no 30 kap. saħtot.

Nr. 31, Ķalku eelā Nr. 31.

Slavenā fabrikā un jaunā konstrukcijā
šujmašīnu, adamo mašīnu un
welosipēdu
 leclatāis krašums.
 Dārtoņa „Diana” braucamo riteni veenigā pārdošā. weeta.
W. Ruth's, Rigā,
 Nr. 25, Rungu eelā Nr. 25.
 Refaniska darbnīca mašīnu un welosipēdu ištābošanai.

Schajds laifās neveens
 nepirts leelu un dabegu
 ahrfemju

šahgu gateri,
 las palstē šipri buhveto
 isturigo un weegli trans-
 portejamo

Zarlinga patenta
šahgu gateri.

Kam bijuse idemiba darbā redset Zarlinga patenta šahgu gateri
 models Nr. 1900, tas atšis, tā šai konstrukcijā ištābo wifus prašjumus,
 labi fogaidami no labas šahgu mašīnas.

Zarlinga gaters weegli uštābdams ari semās telpās, leetojams tā
 mešča gaters ištū un garu balku šahgešanai, strabā aštū, pagedr masu
 dšifšanas spētu un ir

lehts,

talab ari kattris leetratejs atšis, tā šahis gaters ir nepahrspehtams.

Zarlinga patenta šahgu gaters ir jaunāko
 laifū wifūlabakais gaters.

Hugo Hermann Meyer
 Rigā,
 Mašīnu agentura.
 Mašīnu imports.
 Leels mašīnu krašums,
 dibināts 1873.
 Bardeb, bej ištēmuma wifas špejāla
 mašīnas un teknistus
 preekšmetus preekš industrijas
 un ruhpneezības.

Wahrššanas mahkšlas skola,
 Rigā, Ironamantneeka bulwari Nr. 31.
 Skolneezes war peeteiktees preekš
 mahzibas uš 6 nedelam, 3 mehnescheem, pus-
 gada un gada.
 Attahlakas školneezes ušnem turpat panšijā.
Runas štundas
 katru deenu lihds pulst. 4 pehz pusdeenas.

No jauna ištāwotas un manā drukatavā, pee Petera hafnijas
 dabujamas:

Luhgumrakštu blanketes
 preekš pagastu šabedribas lozefkeem, eesneedsamas kameral-walbei
 deht pahrakštššanas pēe zitas pagasta šabedribas, un Luhgum-
 rakštu blanketes uš Wisaugštalo Keisaristo Wahrdu.

Ernsts Plates.

Granito, marmora un tšhuguna
kapu krustus,
 glihtās formās,
 tā ari zitas tšhuguna prezes wairumā un mafumā
 peedahwā

J. Lahjis, Rigā,
 tšhuguna leetuwe un akmenu kalluwe,
 Kolittawa: Terdatas eelā Nr. 22. Fabrika: Rihšefera eelā.

Metihritu šeeptu materialu zemu zeshchanās dehl, mehš
 apakšhā parakštijuschees esam peespeesti daudsumā pehrkot
šeeptu zemu paangštinat par 20 kap. uš pudu.

Klasumā pehrkot rehkinam:

I. sortes dšelt. šeepes	par 4 r.	20 f.	pudu,	par 11 f.	mahrz.
I. " filās	" "	3 " 80	" "	10 " "	" "
šalās	" "	3 " 60	" "	10 " "	" "
mineral-šeepes	" "	2 " 40	" "	7 " "	" "

Rigā, 20. oktobrī 1899. g.

C. B. Kirstein. **C. W. Böhme.**
C. Neumann. **H. A. Brieger.**

No šagleem neustānšhāmī, ngumī neia-
 degošī

naudas škapji
 wihu jaunātas konstrukcijas, no weena gabala
 loziti ar protektora atšlegam.

Lehtas zenās.
Hugo Herm. Meyer,
 Rigā.
 Mašīnu imports.

E. Larsen'a
 šelta u. fudraba leetu weikals
 tagad atrodas:
 Peelajā Saun-eelā Nr. 13.

J. Kronberga

jaunu

Pragā 1877. Buenos-Airesā 1882. Berlinē 1877.

M. RUTTAKAS
 Weberstr. 20
 RIGA.

M. RUTTAKAS
 Weberstr. 20
 RIGA.

ORIGINAL
VICTORIA N° 3.

M. Ruttakas,

welosipēdu
 ištāwofšanas,
 emalššanas un nileššanas darbnīca
 Rigā,
 Rungu n. Marštal-eelu štūri Nr. 28.
 Ištābojumi aštū un lehti.
J. Kronberg, Rigā.

šhuj- un adamo mašīnu tirgotawa
 Nr. 20, Rigā, Wehwern eelā Nr. 20.
 S. Mundlos & Comp., Magdeburgā,
 "Original Wiktorijas" šhujmašīnu
 galwenā pahrdošanas weeta Baltijas prowīnzēs.

Cepreekšcheja šina.
Wahju Amatu. beedr.
 (Gewerbeverein).
 Swehtdeen, nowembra 7. d.,
 pulstien 7 watarā:
J. Kasmira
 25-gadu škatuwes
 darbības jubilejas
 benefize.
 Ištāhdīs pirmo reiš:

Slawenā wešča
 Šahšjas tehn. un Rumanijas tehn. galma apgahdneetu

Mey & Edlich,
 Leipzig-Plagwihā,
 ir glihtalā, praktištālā, tehtalā un naw no smalkalās
 aubelū weščas ištāfirama. Kareiwjeem, šekotajeem,
 jaun-štem u. t. t. ir wina tresham nepeezeshamo. Par nedabūš šapeitam gabalā
 rabujama Rigā pēe: brahleem A. & J. Alšchwau, S. A. Blechmann &
 dehleem, Richard Choms, W. Goldstein, L. Goerber, C. D. Guttner,
 Ludwig Lurie, M. Kron, J. J. Ossipow, J. Ostberg, A. R. Putilow,
 C. Schuppe, L. Thal N. Wagner L. N. Woronzow, M. Wulffsohn & dehta;
 Rimbaschōs pēe: brahleem Specht; Šehšis pēe Heinge un illatrā žaur plāteem
 ištāwinatā weeta. Uš šatra weščas gabala atrodās tirošneezības šime
 tā ari firma

Mey & Edlich, Leipzig.

No pašaltāšijumeem, šahdi ar lihdsigām etiletem nn lihdsigēem eepalajumeem
 pa leclalāi dalai ar lihdsigēem šafona nosaulumeem top peesolita, wajaga šargatees
 un ušajzīnu pēe pirtschānās pēeprašit it šewišhki ihito wešchu no **Mey & Edlich,**

Krona šeepes
 ir labalās un lehtalās preekš weščas
 wīlūn drahnu un wīšu žitu leetu
 mašāfšanas un tibrifšanas. Leela mebrā
 aštāupa wešču, maltu, darbu un laitu!
 Pēhrlamas wifās apteeku un pabertū
 preekšu weilalās. Fabrika un lantoris:
 Rigā, mašā Rinsterejas eelā Nr. 1
 L. J. Kolberg.

J. Kasparija
 apteeku preekšu weikals
 tagad:
 Nr. 153, Aleksandra eelā Nr. 153,
 peedahwā par lehtām ženam wifās
 apteeku prezes, maldern un
 wīlnas krašās, šeeptu šahli un
 dāšč. šaimneezības pederumus.
J. Kaspari.

?

Pežs tam:
Jubilejas balle.
 Teatra apmekletajeem balle
 par b r i h w u. Dejošana
 diwās šahles.
 Tuwafas šinas turpmā.

Wahrbeles Labdarib. Beedriba.
 šwīnēs Mahrtna deenā 10. now. 1899. g.
 beedribas telpās: Beedribas dewinpadmit
 gaduš pašahweššanas šwehtus ar
 I. Swehtu aktu un šopmeelatu.
 II. Teatri. Ištāhdīs štatu lugu 4 žeb.:
 Žaunais štlotajs.
 III. Balle.
 Swehtu alta šahdums pulst. 3 pehz
 pusdeenas.
 Tuwafas šinas programās.
 Preekšneezība.